

BLIŻEJ BIBLIOTEKI

Nr 2 (3)/2014

ISSN 2300-0570

Pismo bibliotekarzy Wielkopolski południowo-wschodniej

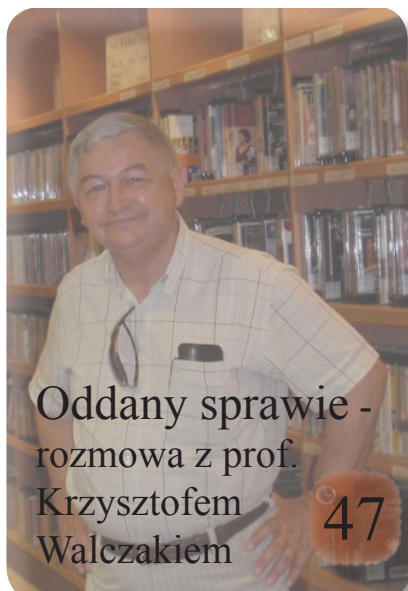
2

Oswajanie biblioteki
Monika Sobczak-Waliś

14

Bogdan Kokodyński
- księgarz kaliski
Aldona Zimna

47

Oddany sprawie -
rozmowa z prof.
Krzysztofem
Walczakiem

1949

2014

Książnica Pedagogiczna
w Kaliszu
65 lat minęło

44

Drodzy Czytelnicy,

Zapraszamy Was do lektury kolejnego numeru „Bliżej Biblioteki”, który ma wyjątkowy charakter. Nawiązując do jubileuszu 65-lecia Książnicy Pedagogicznej im. A. Parczewskiego w Kaliszu w dziale „Silva rerum” prezentujemy kalendarium najważniejszych wydarzeń z działalności biblioteki. Z pewnością wielu z nas z zainteresowaniem przeczyta wywiad przeprowadzony z dyrektorem Książnicy – prof. Krzysztofem Walczakiem. Publikujemy także bibliografię publikacji pracowników biblioteki, dotyczących jej działań i zasobów.

Dział „Artykuły” rozpoczynamy tekstem Moniki Sobczak-Waliś, która pisze o oswojaniu biblioteki wśród dzieci i młodzieży, czyli o edukacji czytelniczej realizowanej w Miejskiej Bibliotece Publicznej im. Adama Asnyka w Kaliszu. Mariola Śmiecińska porusza zagadnienie wystawy jako formy promocji informacji o regionie na przykładzie gminy Blizanów. Natomiast Katarzyna Kubiak omawia stan prac nad bibliografią bibliologiczną Kalisza za lata 1981-2010. Autorką kolejnego tekstu jest Beata Kurek, kustosz dyplomowany Biblioteki Jagiellońskiej, której serdecznie dziękujemy za przybliżenie kaliskich afiszy teatralnych znajdujących się w zbiorach krakowskiej biblioteki. Nie ukrywamy, iż liczymy na kolejne teksty ukazujące kaliskie perełki. Natomiast Aldona Żimna zapoznaje nas z postacią kaliskiego księgarza, Bogdana Kokodyńskiego. Autorka nawiązała kontakt z córką księgarza – Bogdaną Bednarską. W ten sposób zebrała bardzo ciekawe materiały biograficzne i fotograficzne, których fragmenty prezentujemy na łamach naszego pisma.

Zawartość numeru wzbogacają również dwa artykuły prezentujące historię kaliskich bibliotek. Maria Kubacka-Gorwecka pisze o Bibliotece im. Adama Mickiewicza w Kaliszu, której pomysłodawczynią była w 1900 r. Felicja Łączkowska. Natomiast Małgorzata Całka mówi o najmłodszej spośród kaliskich bibliotek – Bibliotece Uczelnianej Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. Prezydenta Stanisława Wojciechowskiego w Kaliszu, która w tym roku obchodzi swój mały jubileusz 15-lecia działalności.

Październikowy numer „Bliżej Biblioteki” uzupełniają liczne sprawozdania i relacje. Cieszy nas fakt, iż bibliotekarze biorą udział w różnych regionalnych i ogólnopolskich wydarzeniach.

Życząc Wam zapału do pracy w nowym roku szkolnym oraz optymizmu, serdecznie zachęcam do lektury całości!

Bożumita Celer
redaktor naczelna

Artykuły

- 2 **M. Sobczak-Waliś**, *Oswajanie biblioteki, czyli edukacja czytelnicza na przykładzie działalności Biblioteki Głównej Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Adama Asnyka w Kaliszu*
- 5 **Mariola Śmiecińska**, *Wystawa formą promocji informacji o regionie*
- 8 **Katarzyna Kubiak**, *Bibliografia bibliologiczna Kalisza za lata 1981-2010. Stan prac i zamierzenia*
- 12 **Beata Kurek**, *Afisz kaliskie w zbiorach Biblioteki Jagiellońskiej*
- 14 **Aldona Zimna**, *Bogdan Kokodyński - księgarz kaliski*
- Z historii kaliskich bibliotek**
- 18 **Maria Kubacka-Gorwecka**, *Biblioteka im. Adama Mickiewicza w Kaliszu", której zadaniem zawsze było dobro publiczne i szerzenie zdrowej oświaty"*
- 21 **Małgorzata Całka**, *Najmłodsza spośród kaliskich bibliotek (Biblioteka Uczelniana Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. Prezydenta Stanisława Wojciechowskiego z okazji 15-lecia powstania)*

Sprawozdania i relacje

- 26 **Stefania Brzezińska-Michalska, Anna Wróblewska**, *Przygarnij książkę - impreza czytelnicza w Kępnie*
- 28 **Danuta Wabnic, Anna Wróblewska**, *VIII Krajowa Konferencja Nauczycieli Bibliotekarzy - relacja*
- 30 **Aldona Zimna**, *II Ogólnopolskie Forum Bibliotek Pedagogicznych - sprawozdanie*
- 33 **Anna Wojtyńska**, *Post scriptum wystaw w Książnicy Pedagogicznej im. A. Parczewskiego w Kaliszu*
- 35 **Henryka Karolewska**, *VIII Bałtycka Konferencja Zarządzanie i Organizacja Bibliotek - sprawozdanie*
- 37 **Paulina Pacyna-Dawid**, *Konkurs na logo Dnia Patrona Szkoły*
- 38 **Maria Kubacka-Gorwecka**, *Wycieczka szkoleniowa bibliotekarzy z Tych w Miejskiej Bibliotece Publicznej im. Adama Asnyka w Kaliszu - fotoreportaż*

Przegląd wydawnictw o regionie

- 40 **Ewa Obała**, *Książki regionalne w naszych bibliotekach*

Silva rerum

- 45 *Kalendarium najważniejszych wydarzeń z działalności Książnicy Pedagogicznej w Kaliszu*
- 47 *Oddany sprawie - rozmowa z prof. Krzysztofem Walczakiem*
- 50 *Bibliografia publikacji pracowników Książnicy Pedagogicznej w Kaliszu, dotyczących jej działań i zasobów*

► Monika Sobczak-Waliś

Bibliotekarz Miejskiej Biblioteki
Publicznej im. A. Asnyka w Kaliszu

Oswajanie biblioteki, czyli edukacja czytelnicza na przykładzie działalności Biblioteki Głównej Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Adama Asnyka w Kaliszu

Jedną z najpopularniejszych i najsympatyczniejszych form pracy z młodym czytelnikiem są zajęcia z przysposobienia czytelniczego. Popularne lekcje biblioteczne stanowią podstawową formę dostarczania informacji o funkcjonowaniu, zbiorach oraz ofercie biblioteki, uczą także pozyskiwania potrzebnych informacji poprzez korzystanie z różnorodnych źródeł. Zetknięcie się uczniów z większą biblioteką umożliwia poznanie nowoczesnego warsztatu informacyjnego oraz uczy samodzielnego korzystania ze zbiorów innych bibliotek niż szkolne.

CZYM SKORUPKA ZA MŁODU...

Istotną częścią pracy Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Adama Asnyka jest działalność edukacyjna, stąd też prowadzona systematycznie współpraca ze szkołami oraz przedszkolami z terenu Kalisza, jak również jego okolic. W czasach niepokojących statystyk dotyczących poziomu czytelnictwa ktoś, jeśli nie bibliotekarze mają stać na straży kształcenia właściwych postaw czytelniczych. Edukacja biblioteczna rozpoczyna się już od przedszkolaków, które w ramach wycieczek do biblioteki zaczynają poznawać świat książek. Dla nieco starszych czytelników prowadzone są zajęcia z zakresu korzystania z tradycyjnych źródeł informacji, bibliotecznych katalogów komputerowych, a także tematyczne, nawiązujące do ważnych wydarzeń z historii oraz literatury szczególnie w kontekście regionalnym. Z roku na rok oferta biblioteki w zakresie edukacji czytelniczej jest coraz szersza i coraz ciekawsza.

BIBLIOTEKA PRZESTRZENIĄ MŁODEGO CZŁOWIEKA

Podstawowym celem zajęć prowadzonych w Bibliotece Głównej jest kształcenie umiejętności samodzielnego poruszania się w przestrzeni bibliotecznej, zarówno tej realnej, jak i wirtualnej. Dlatego każdorazowo spotkania z przyszłymi czytelnikami rozpoczynają się w Dziale Udostępniania Zbiorów. Tutaj uczniowie dowiadują się, w jaki sposób zostać czytelnikiem biblioteki, a także zapoznają się z najważniejszymi punktami regulaminu oraz zasadami obowiązującymi korzystających ze zbiorów biblioteki w czytelni. Po części teoretycznej następuje część praktyczna, polegająca na nauce samodzielnego wyszukiwania oraz rezerwowania materiałów w katalogu komputerowym. Warto w tym miejscu podkreślić, że tworzą go nie tylko ogólny katalog księgozbioru Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Adama Asnyka w Kaliszu, ale także systematycznie powiększane bazy bibliografii regionalnej, kartoteki zagadnieniowej oraz Dokumentów Życia Społecznego. Największą atrakcją szczególnie dla najmłodszych stanowi wizyta w bibliotecznych magazynach, do których na co dzień czytelnicy nie mają wstępu.

Zajęcia z przysposobienia
czytelniczego dla uczniów
klasy IV oraz V Szkoły
Podstawowej nr 8
im. Bohaterów Wester-
platte w Kaliszu

Zajęcia w Dziale Zbiorów
Specjalnych dla uczniów
VI klasy Szkoły Podstawo-
wej w Cekowie-Kolonii

Prezentacja multime-
dialna "Tworzeniu wielu
ksiąg nie ma końca" dla
uczniów Gimnazjum nr 7
im. Marii Konopnickiej
w Kaliszu

ZE SKARBNICZY ASNYKOWSKIEJ KSIĄŻNICY

Zajęcia w Bibliotece Głównej opierają się na bezpośrednim kontakcie uczniów z jej zbiorami. Dzięki temu spotkania zyskują na atrakcyjności, a poparcie przekazywanej wiedzy konkretnymi przykładami pozwala na jej łatwiejsze przyswojenie.

Przechowywane w Dziale Zbiorów Specjalnych najstarsze oraz najcenniejsze materiały cieszą się dużym zainteresowaniem zarówno wśród uczniów szkół, jak i studentów. W trakcie zajęć młodzież może z bliska przyjrzeć się m.in. starodrukowi oraz rękopisom, w tym także kaliskim, dowiedzieć się, kto i kiedy wydał pierwszą książkę w Kaliszu, co oznacza powiedzenie „czytać książkę od deski do deski”, co można wyczytać z drzeworytów, a także co kryje się pod nazwą falerystyka oraz co znajdziemy w zbiorach cymeliów. Z kolei studenci Wydziału Filologii Polskiej i Klasycznej Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Kaliszu w czasie zajęć poszerzają swoją wiedzę na temat budowy książki, w tym oprawy, krojów i rodzajów czcionek oraz języka.

OBRAZ, DŹWIĘK, SŁOWO, CZYLI PREZENTACJE MULTIMEDIALNE

Starając się by oferta biblioteki była coraz atrakcyjniejsza, zwłaszcza dla młodego pokolenia, wprowadzono prezentacje multimedialne. Przygotowywane każdorazowo z niezwykłą starannością, pozwalają nie tylko w ciekawy i nietuzinkowy sposób zaprezentować zbiory biblioteki, ale co istotniejsze przekazać interesujące treści. Po raz pierwszy ten rodzaj zajęć przeprowadzono w 2013 r. Przygotowana z okazji 150. rocznicy wybuchu powstania styczniowego prezentacja dotyczyła kaliskich wątków w walkach z lat 1863-1864. Skorzystali z niej zarówno studenci, jak i uczniowie szkół podstawowych.

Z kolei w pierwszym półroczu 2014 r. zaprezentowano cykl spotkań przygotowanych przez Małgorzatę Kowalewską pn. "Rodzinnemu Miastu". Cykl ten poświęcony jest związkowi z Kaliszem znanych literatów. Jak dotąd odbyły się dwie serie – bohaterem pierwszej był Adam Asnyk, drugiej zaś Maria Konopnicka. Z okazji przypadającego w 2014 r. jubileuszu 650-lecia służby książce oraz Roku Czytelnika w maju i czerwcu uczniowie szkół podstawowych i gimnazjów uczestniczyli w zajęciach pn. "Tworzeniu wielu książek nie ma końca" poświęconych dziejom książki kaliskiej opowiedzianym poprzez pryzmat historii kaliskich drukarni, księgarń i bibliotek. Zajęcia przygotowały oraz przeprowadziły Maria Kubacka-Gorwecka i Monika Sobczak-Waliś. Rosnące ze strony szkół zainteresowanie tą formą zajęć utwierdza nas w przekonaniu, iż spotkania te są bardzo dobrze odbierane przez młodzież, dlatego też planujemy wpisać je na stałe do bibliotecznego kalendarza.

Mamy nadzieję, że dzięki różnorodności podejmowanych rokrocznie działań biblioteka stanie się dla uczniów kaliskich szkół miejscem częstych odwiedzin. Wszystkich zainteresowanych udziałem w zajęciach w Bibliotece Głównej prosimy o kontakt z Działem Zbiorów Specjalnych telefonicznie (62-753-02-63) lub drogą elektroniczną (e-mail: bgmbp.zbspec@wp.pl).

Fotografie ze zbiorów Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Adama Asnyka w Kaliszu. Autorzy zdjęć: Marcin Galant oraz Monika Sobczak-Waliś.

► Mariola Śmiecińska

Bibliotekarz Książnicy Pedagogicznej w Kaliszu

Wystawa formą promocji informacji o regionie

"Manifest bibliotek publicznych IFLA/UNESCO" z 1994 r. definiuje bibliotekę publiczną jako lokalny ośrodek informacji udostępniający użytkownikom każdego rodzaju wiedzę i informację. Wśród zadań biblioteki powinno się znaleźć m. in. *budowanie świadomości dziedzictwa kulturowego i zapewnienie dostępu wszystkim obywateli do wszystkich rodzajów informacji lokalnej*. Rozpowszechnianie informacji lokalnej umotywowane jest także tym, że biblioteki publiczne finansowane są z budżetów samorządów lokalnych oraz przez samą społeczność lokalną (np. dary od czytelników)¹.

Formą realizacji powyższych zadań jest organizowanie przez bibliotekarzy spotkań autorskich z lokalnymi twórcami, wystaw i wystawek poświęconych regionowi oraz wydawnictwom regionalnym, wydawanie lokalnej prasy (np. gazetki bibliotecznej czy gazety gminnej), wspieranie szkół przy organizacji konkursów dotyczących regionu, organizowanie prelekcji². Dzięki współpracy ze środowiskiem lokalnym biblioteka ma możliwość zgromadzenia szeroko pojętej informacji lokalnej oraz jej opracowania i rozpowszechniania w regionie i poza nim. Intensywność i jakość informacji uzależniona jest od społecznej przynależności, co może wiązać się z podziałem terytorialnym np. na gminy. Dany makroregion może być także zróżnicowany wewnętrznie na regiony charakteryzujące się własną tradycją i dorobkiem ekonomicznym³.

Gmina Blizanów powstała w 1973 r. z połączenia gmin Brudzew i Pamięcin. W świadomości społeczeństwa podział ten istnieje do dnia dzisiejszego. Co prawda w prasie ukazują się artykuły omawiające zagadnienia z terenu całej gminy, ale w społeczeństwie tradycyjnie istnieje podział gminy na część północną i południową. Nie ma to znaczenia dla bibliotekarzy Gminnej Biblioteki Publicznej w Blizanowie, którzy gromadzą materiały dotyczące całego terenu. Udostępniane są one w siedzibach biblioteki gminnej i jej filii w formie kartotek wycinków prasowych oraz wydawnictw gminnych. Adresowane są do wszystkich zainteresowanych teraźniejszością i przeszłością tych terenów. Są to informacje ogólne o gminie oraz dotyczące różnych dziedzin gospodarki, życia społeczno-kulturalnego oraz ludzi zamieszkujących te tereny. Wycinki prasowe zgromadzone zostały w kartotece i obejmują okres od 1996 r. do chwili obecnej. Na ich bazie

Wystawa regionalistów w Blizanowie

Wystawa w filii bibliotecznej w Rychnowie

została utworzona wersja elektroniczna (lata 2009 – 2014) oraz powstała bibliografia gminy Blizanów. Wykorzystało je wielu studentów przy pisaniu prac dyplomowych i magisterskich o gminie. Wydawnictwa regionalne prezentowane są na wydzielonych półkach, co umożliwia szybkie odnalezienie potrzebnej informacji. Wielu informacji o aktywności społecznej mieszkańców gminy dostarczają także gromadzone w bibliotece dokumenty życia społecznego.

Wszystkie omówione materiały okazały się bardzo przydatne przy aranżowaniu wystaw i wystawek poświęconych terenom gminy. Mowa tu o wystawkach regionalistów w bibliotece w Blizanowie oraz jej filiach w Jastrzębnikach i Rychnowie oraz dwu wystawach poświęconych XX-leciu samorządu gminnego oraz przeszłości i teraźniejszości Jastrzębnik. Do stałych ekspozycji należą wystawki wydawnictw gminnych i plaketek okolicznościowych w bibliotece w Jankowie Pierwszym oraz prezentacja materiałów poświęconych terenom, na których działają filie. Dwie ostatnie to wystawy okolicznościowe składające się z wielu plansz oraz prezentowane społeczeństwu gminy podczas uroczystości XX-lecia samorządu oraz obchodów 800-lecia Jastrzębnik. Na pierwszą w 2010 r. składało się czternaście plansz omawiających wieloaspektowo osiągnięcia samorządu gminy i jej mieszkańców (np. kulturę, oświatę, osiągnięcia gospodarcze, inwestycje, sport, organizacje pozarządowe, promocję gminy w wydawnictwach, współpracę z zagranicą). Obchodom XX-lecia samorządu towarzyszył konkurs plastyczny dla dzieci i młodzieży szkół podstawowych i gimnazjów. Prace dzieci wystawione zostały na dwu planszach. Znalazły się na nich materiały informujące o gminie, będące w posiadaniu biblioteki, a więc: dyplomy, zaproszenia, wycinki prasowe, kalendarze, plakaty, wydawnictwa, znaczki okolicznościowe oraz informacje pochodzące z archiwum i stron internetowych urzędu gminy. Wydawnictwa, które biblioteka posiadała w jednym egzemplarzu zostały zeskanowane i wydrukowane, a oryginały pochodziły z wydawnictw wieloegzemplarzowych. Plansze są w posiadaniu GBP w Blizanowie. Wystawę prezentowano podczas głównych uroczystości w Zespole Szkół w Blizanowie oraz na dożynkach w Rychnowie. W 2013 r. jedna z najstarszych miejscowości na terenie gminy obchodziła jubileusz 800-lecia. Obchodom

towarzyszyło wydawnictwo S. Małyszki „Z dziejów Jastrzębnik i sąsiednich wsi” oraz wystawa „Jastrzębniki wczoraj i dziś”. Obie formy sponsorowała biblioteka. Wydawnictwu towarzyszyła widokówka i zakładka. Na wystawę złożyło się sześć plansz: kalendarium, Jastrzębniki wczoraj (na starej fotografii i w starym dokumencie), Jastrzębniki dziś oraz dwie plansze z pracami dzieci. Bibliotekarze zaprezentowali na niej materiały pochodzące ze zbiorów S. Małyszki oraz M. Śmiecińskiej. Część z nich (zdjęcia współczesnych Jastrzębnik) wykonana została specjalnie na tę okoliczność.

Jastrzębniki wczoraj i dziś - wystawa

Wystawa w przeciwieństwie do poprzedniej eksponowała swój mikroregion – dawnej gminy Pamięcin. Prezentowana była podczas głównych uroczystości obchodów 800-lecia – dożynek w Jastrzębnikach oraz podsumowania tychże obchodów w sali OSP. Na stałe umieszczona została w miejscowej Szkole Podstawowej.

Jak pokazują powyższe przykłady informację o regionie można promować w różnorodny sposób. Do najlepszych i cieszących się dużym zainteresowaniem należą spotkania z ciekawymi ludźmi z terenu np. gminy oraz wystawy prezentujące historię, teraźniejszość i dorobek społeczności lokalnych. Są one pozytywnie przyjmowane przez społeczeństwo i umożliwiają jego integrację.

Przypisy:

1. Działalność bibliotek publicznych. Standardy międzynarodowe IFLA-UNESCO, Warszawa 2002, s. 99-101.
2. Tamże, s. 98.
3. J. Wojciechowski. Idee i rzeczywistość bibliotekarstwa pragmatyczne, Warszawa 2002, s. 137-139.

XX-lecie samorządu gminnego - wystawa w Zespole Szkół w Blizanowie

► Katarzyna Kubiak

Bibliotekarz Książnicy Pedagogicznej w Kaliszu

Bibliografia bibliologiczna Kalisza za lata 1981-2010 Stan prac i zamierzenia

Jedną z prac bibliograficznych powstających obecnie w Dziale Informacyjno-Bibliograficznym Książnicy Pedagogicznej im. Alfonsa Parczewskiego w Kaliszu jest „Bibliografia bibliologiczna Kalisza za lata 1981-2010”.

Konieczność stworzenia bibliografii powstała z potrzeby scalenia piśmiennictwa z szeroko rozumianej problematyki wydawniczej, bibliotecznej i czytelniczej, która zawsze zajmowała wiele miejsca na łamach pism regionalnych, a piśmiennictwo to w dużej mierze nie jest rejestrowane przez system ogólnopolskiej bibliografii nauki o książce oraz bibliografie regionalne o szerszym zasięgu. O jej powstaniu zdecydowały także poszukiwania materiałów związanych z książką w Kaliszu przez środowisko studenckie kierunku bibliotekoznawstwo i informacja naukowa oraz badaczy regionu.

Bibliografia ma stanowić kontynuację wydanej w 1982 r. przez Książnicę (wówczas Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej w Kaliszu) „Bibliografii bibliografii i nauki o książce województwa kaliskiego 1975-1980”, w opracowaniu Barbary Ałaszewskiej, jedynie zasięg terytorialny bibliografii został zawężony do samego Kalisza, ponieważ po zmianach administracyjnych kraju z 1999 r. województwo kaliskie przestało istnieć, a obszar ten wszedł do powstałego województwa wielkopolskiego. Stąd zmiana tytułu bibliografii.

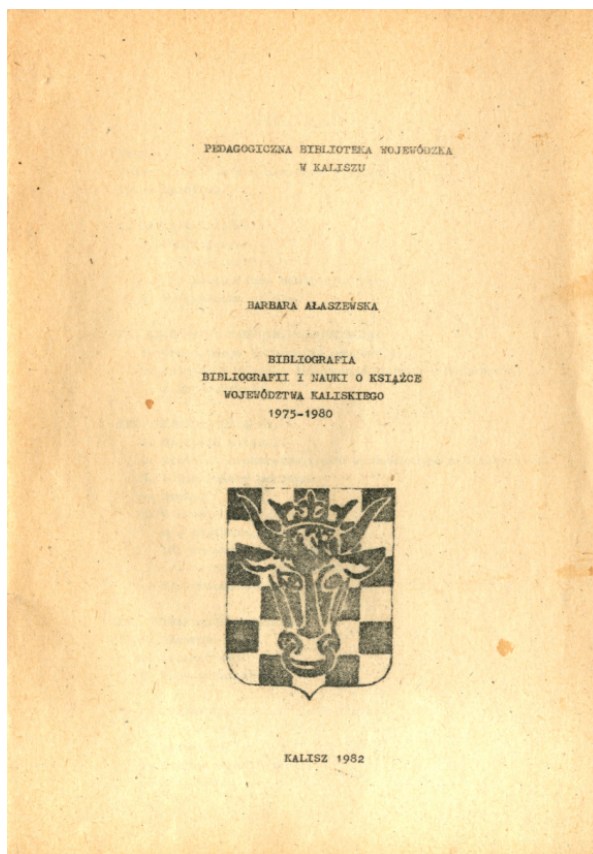
Opracowywaniem bibliografii zajęła się Katarzyna Kubiak.

OGÓLNA KONCEPCJA

Planowana edycja bibliografii bibliologicznej będzie bibliografią o zasięgu lokalnym, dotyczącym miasta Kalisza, natomiast jej przedmiotem będzie przybliżenie dorobku piśmienniczego miasta w sferze książki, zarówno w zakresie jej produkcji jak i użytkowania. Zasięg chronologiczny obejmie lata 1981-2010. Zebrany materiał należy podzielić na trzy części (tomy): tom 1 – obejmujący lata 1981-1990, tom 2 – lata 1991-2000, tom 3 – lata 2001-2010. Każdy opracowany tom zaopatrzony zostanie w materiały informacyjno-pomocnicze, takie jak: indeksy, wykazy skrótów, spis treści itp.

PRZEDSTAWIENIE PLANU DZIAŁANIA, PRZYGOTOWANIE TOMU I

Przystąpiono do realizacji projektowanych założeń wydania bibliografii w 3 tomach. Okazało się jednak, że zbieranie materiałów do wszystkich tomów równolegle wydłuży w czasie opracowanie spisu, tym bardziej że prowadzone jest przez jedną osobę. Od września 2009 r. prace skupiły się głównie nad gromadzeniem materiałów do tomu 1, czyli bibliografii obejmującej lata 1981-1990. Wykorzystano przy jej sporządzeniu wszystkie ważniejsze opracowania, jakie ukazały się w tym okresie, zarówno w postaci druków zwartych, jak i utworów i fragmentów

Strona tytułowa
„Bibliografii bibliografii i nauki o książce
województwa kaliskiego 1975-1980”
(Kalisz, 1982), w opracowaniu Barbary Ałaszewskiej.

bibliograficznych. Większość materiału zgromadzono przeglądając pisma lokalne i regionalne. Zebrany materiał został podzielony na działy i uporządkowany. Obecnie tworzony jest aparat informacyjny bibliografii. Po pracach redakcyjnych i opublikowaniu tomu 1 bibliografii przewidywane są prace nad kolejnymi dwoma tomami.

Całokształt prac, mających na celu przygotowanie I tomu (za lata 1981-1990) bibliografii można ująć w kilku etapach:

1. Projektowanie bibliografii. Ustalenie wstępnej koncepcji, przygotowanie schematu wstępnego bibliografii (gdyż bez zgromadzonego materiału nie da się ustalić pełnego schematu). Schemat oparto na schemacie poprzedniej bibliografii, a przy jego tworzeniu pomocne były schematy z „Polskiej Bibliografii Bibliologicznej” czy „Przewodnika Bibliograficznego” i „Bibliografii Zawartości Czasopism”.

Bibliografia Bibliologiczna Kalisza 1981-1990 Schemat – projekt

I. BIBLIOLOGIA	V. WYTWARZANIE KSIĄŻKI
1. Bibliografia a/ wydawnictwa b/ zestawienia bibliograficzne 2. Wydawnictwa ciągłe	1. Współczesne życie literackie a/ teksty literackie autorów kaliskich w prasie MARTYNA Krzysztof ZYBURA Urszula 2. Drukarnstwo 3. Ruch wydawniczy
II. INFORMACJA NAUKOWA. DOKUMENTACJA	VI. KSIĘGARSTWO. ROZPROWADZANIE KSIĄŻKI
1. Organizacja informacji naukowej i dokumentacji 2. Ośrodki informacji naukowej	1. Zagadnienia ogólne. Księgarze 2. Księgarnie Delegatura kaliska „Domu Książki” Księgarnia Literacka Księgarnia Ekumeniczna Księgarnia Naukowa w Kaliszu Księgarnia naukowo-techniczna Księgarnia w kaliskim Klubie MPiK 3. Antykwariaty
III. BIBLIOGRAFIA	VII. BIBLIOTEKARSTWO
1. Historia 2. Organizacja i metodyka 3. Rodzaje bibliografii (regionalne) (osobowe)	1. Historia 2. Biblioteki a/ organizacja i metodyka 3. Rodzaje bibliotek a/ publiczne b/ szkolne c/ pedagogiczne d/ inne Biblioteka KTPN Główna Biblioteka Lekarska Oddział w Kaliszu. Biblioteka szpitalna w Wojewódzkim Szpitalu Zespolonym w Kaliszu Biblioteka Techniczna Biura Rady Wojewódzkiej NOT w Kaliszu 3. Zawód bibliotekarski a/ organizacja zawodowa b/ szkolnictwo i szkolenie c/ bibliotekarze 4. Informacja
IV. STRUKTURA I DZIEJE KSIĄŻKI	VIII. UŻYTKOWANIE KSIĄŻKI
1. Historia książki 2. Historia drukarstwa, ruchu wydawniczego i księgarstwa a/ poszczególni drukarze kaliscy 3. Księgozbiory prywatne 4. Rękopisy 5. Druki 6. Czasopiśmiennictwo a/ historia b/ czasopisma regionalne, poszczególne tytuły c/ gazety zakładowe d/ dziennikarstwo, dziennikarze e/ kolportaż, rozprowadzanie prasy f/ święta prasy, jubileusze	1. Czytelnictwo a/ historia b/ czytelnictwo współczesne c/ czytelnictwo prasy. Kaliski Klub MPiK d/ czytelnictwo dzieci i młodzieży e/ czytelnictwo chorych i niepełnosprawnych. Biblioterapia f/ święta książki, imprezy, konkursy 2. Wystawy 3. Bibliofilstwo. Ekslibrisy

2. Ustalenie wykazu źródeł. W pierwszej kolejności były to źródła bibliograficzne:

„Bibliografia Regionalna Wielkopolski : bibliografia województw kaliskiego, konińskiego, leszczyńskiego, pilskiego i poznańskiego” 1981-1987

„Wielkopolska : dziedzictwo przeszłości. Cz. 2, nauka – oświata – kultura : bibliografia w wyborze”. Poznań, 1996

„Polska Bibliografia Bibliologiczna” 1981-1990

„Przewodnik Bibliograficzny” 1981-1990

„Bibliografia Historii Kalisza” T. 1-4

„Bibliografia Zawartości Czasopism” 1981-1990

3. Ustalenie tytułów czasopism regionalnych do przejrzania (dostępnych za lata 1981-1990):

„Delta”, „Gazeta Poznańska”, „Gazeta Zachodnia”, „Głos Wielkopolski”, „Kaliski Włókniarz”,

„Kronika Wielkopolski”, „Południowa Wielkopolska”, „Rocznik Kaliski”, „Technik Kaliski”,

„Ziemia Kaliska”.

4. Gromadzenie materiału, czyli w dużej mierze przegląd czasopism regionalnych dostępnych w Książnicy Pedagogicznej, jak i poza nią. Korzystano ze zbiorów innych bibliotek m. in. Miejskiej Biblioteki Publicznej im. A. Asnyka w Kaliszu, Muzeum Okręgowego Ziemi Kaliskiej. Następnie tworzenie opisów bibliograficznych do wyszukanych artykułów, które były na bieżąco wpisywane do poszczególnych działów bibliografii.

5. Od maja 2012 r. prace nad bibliografią skupiły się wokół prac redakcyjnych:

selekcji opisów i ich opracowaniu jako pozycji bibliograficznych (ujednolicanie, korekta), dzielenia materiału na poszczególne działy bibliografii oraz modyfikowania schematu. Okazało się, że niektóre działy rozszerzyły się. Z niektórych zrezygnowano, ze względu na brak materiałów. Wpisanych zostało blisko 700 rekordów bibliograficznych. Rekordy nie są na obecnym etapie numerowane ze względu na trwającą całą czas selekcję materiału i przydział do działów.

6. Po ostatecznym uporządkowaniu materiału opracowane zostaną indeksy – planowane: alfabetyczny, przedmiotowy a także wykaz skrótów, wykaz nazw źródeł i ich skrótów, materiały wprowadzające: przedmowa, wstęp, spis treści i tytułatura.

PODSUMOWANIE

Opublikowanie bibliografii przyczyni się do powstania kolejnego źródła informacji w Książnicy, służącego czytelnikom. Ma szansę również stać się inspiracją do dalszych badań nad historią książki w Kaliszu, pokazać dotychczasowe dokonania miejscowych drukarzy, księgarzy, bibliotekarzy i wszystkich osób mających z książką codzienny, żywy kontakt.

► Beata Kurek

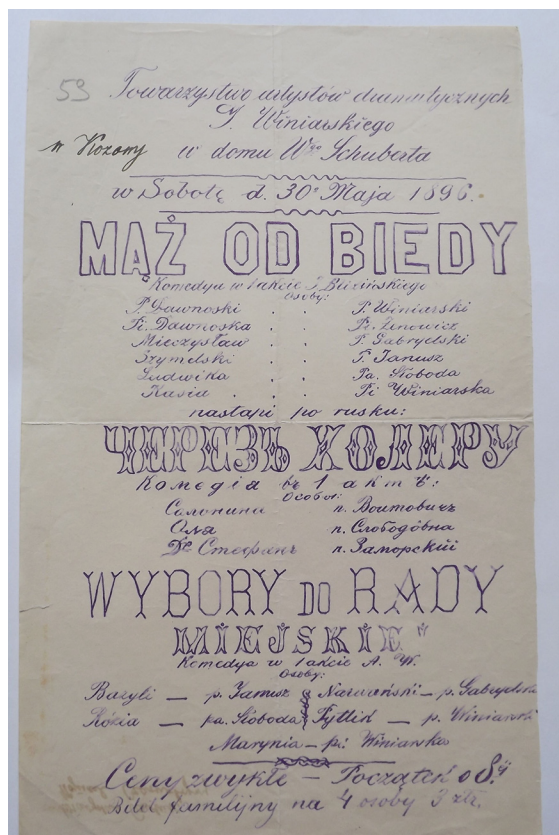
Kustosz dyplomowany Biblioteki Jagiellońskiej

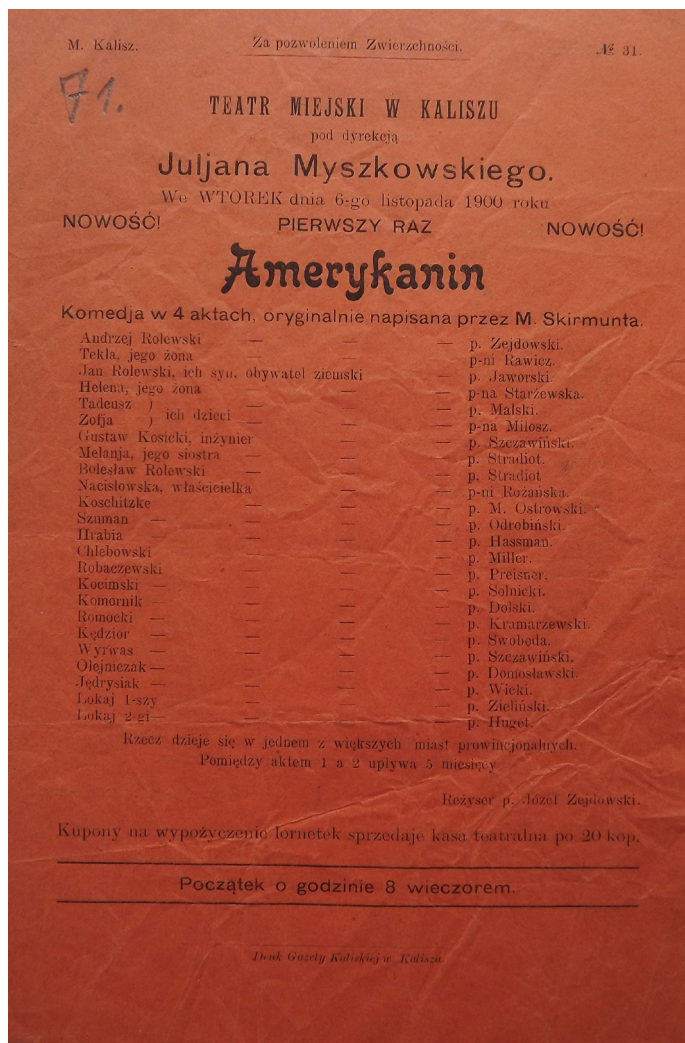
Afisze kaliskie w zbiorach Biblioteki Jagiellońskiej

Z upływem lat teatralia pochodzące z XIX wieku nabierają nie tylko wartości historycznej, ale też stają się ciekawym materiałem mówiącym o ubiegłych epokach. W zbiorach Biblioteki Jagiellońskiej znajdują się afisze z różnych miast, między innymi kaliskie (51 sztuk) z lat 1871 do 1900. Większość, spośród pięćdziesięciu jeden afiszy, drukowana jest dwustronnie w wersji polskiej i rosyjskiej na odwrocie. Tylko sześć z nich jest wyłącznie w języku polskim, przy czym dwa z nich to odręczne projekty afisza ogłaszającego występy Kazimierza Dulemba w 1885 r.

Najwięcej, bo 33 afisze, dotyczy występów Towarzystwa Artystów Dramatycznych pod dyktando Anastazego Trapszo, aktora i reżysera, twórcy projektu teatru ludowego oraz reorganizacji zespołów prowincjonalnych w zaborze rosyjskim. Jego zespół grał w Kaliszu wielokrotnie, a od 1867 r. miasto to stało się ich stałą bazą. Jednego z sezonów, trwającego od 16 listopada 1873 r. do 19 marca 1874 r., dotyczą afisze przechowywane w Bibliotece Jagiellońskiej. Z ich treści można wywnioskować, że Kaliszanie mogli wtedy oglądać komedie, operetki i dramaty, które stanowiły główny trzon repertuaru. Bywały też pojedyncze koncerty i benefisy aktorskie. Jedną z komedii tłumaczył nawet sam dyrektor teatru, Anastazy Trapszo. Było to „Mażeństwo z rozsądku” grane 15 i 27 listopada 1873 r.

Pozostałe pojedyncze afisze dotyczą występów Teatru Miejskiego w Kaliszu pod dyktando Juliana Myszkowskiego i różnych Towarzystw Artystów Dramatycznych pod dyktando Mieczysława Krauzego,

J. Winiarskiego, Józefy Nowickiej, Pauliny Carmantrand, Władysława Dębskiego oraz Kazimierza i Lucjana Królikowskiego.

Warto w tym miejscu wspomnieć Juliana Myszkowskiego, który stał się dyrektorem teatru kaliskiego w 1900 r. Będąc śpiewakiem, aktorem i reżyserem posiadał predyspozycje do piastowania tego stanowiska. Jego fachowość i talent organizacyjny zapewniły zespołowi sławę najlepszej grupy prowincjonalnej. Wielka

szkoda, że z tego okresu zachowały się tylko trzy afisze. Pierwszy, z 2 października 1900 r., dotyczy angielskiej opery komicznej pt. „Czarodziej znad Nilu” z nowymi dekoracjami, kostiumami i rekwizytami według wzorów teatru lwowskiego. Drugi, z 4 listopada, to wodewil w 3-ach aktach i 7-miu obrazach Leopolda Krenna i Karola Lindaua pt. „Gorąca krew”, a kolejny, z 6 listopada tego samego roku, to grana po raz pierwszy sztuka Skirmunta pt. „Amerykanin”.

Zebrana kolekcja nie jest zbyt bogata graficznie, rozkład tekstu na afiszu jest typowy dla treści informacyjnej. Zawiera dane o tym kto wystąpił, w jakiej sztuce, kto jest jej autorem lub tłumaczem, daty i ceny przedstawień i ceny biletów. Na kilku zamieszczono informacje o możliwości wypożyczenia łonetek oraz o cenie promocyjnej biletów rodzinnych (zazwyczaj na komedie). Z afiszy można się też dowiedzieć, że część biletów na wybrane spektakle była do kupienia tradycyjnie w kasie teatru, a na resztę przedstawień bilety trzeba było kupić w cukierniach (Degelmana, Geislera i Witta).

Najważniejsza w tym zbiorze jest jednak nie postać graficzna, a właśnie informacja. Na podstawie tych pięćdziesięciu jeden afiszy można poznać kaliski repertuar teatralny, w jego małym wybiórczym odcinku, ale reprezentującym kilka grup teatralnych. Badać je można pod względem wystawianych sztuk, występujących aktorów, cen biletów, ilości spektakli itp. Ze względu na ich unikatowy charakter, są cennym źródłem dla badaczy i jako takie stanowią kolekcję druków rzadkich.

► Aldona Zimna

Bibliotekarz Książnicy Pedagogicznej w Kaliszu

Bogdan Kokodyński - kaliski księgarz

Bogdan Kokodyński urodził się 14 stycznia 1919 r. w Zagorje w byłej Jugosławii, (obecnie Słowenia), jako syn Konstantego Kokodyńskiego i Emilii Narrat z pochodzenia Jugosłowianki. Dzięki polskiemu pochodzeniu ojca, cała rodzina wyemigrowała do Polski i osiedliła się w miejscowości Gorlice, w dawnym województwie krakowskim. Tam B. Kokodyński ukończył szkołę powszechną, a następnie w 1934 r. Gimnazjum Koedukacyjne im. M. Kromera. Jak sam wspominał, już wówczas odczuwał szczególne zamięrowanie do książek: *jako uczeń gimnazjum z kolegami ze starszych klas miałem pieczę nad biblioteką szkolną*. W młodości dał znać o sobie talent muzyczny Kokodyńskiego. Jesienią 1935 r. został uczniem w orkiestrze wojskowej 13 Dywizji Artylerii Konnej w Kamionce Strumiłowej (dawnie województwo lwowskie). Po ponad dwóch latach nauki został skierowany do Poznania w charakterze muzyka kontraktowego 7 Pułku Artylerii Ciężkiej – Poznań – Gołecin. Tam ukończył naukę w konserwatorium muzycznym.

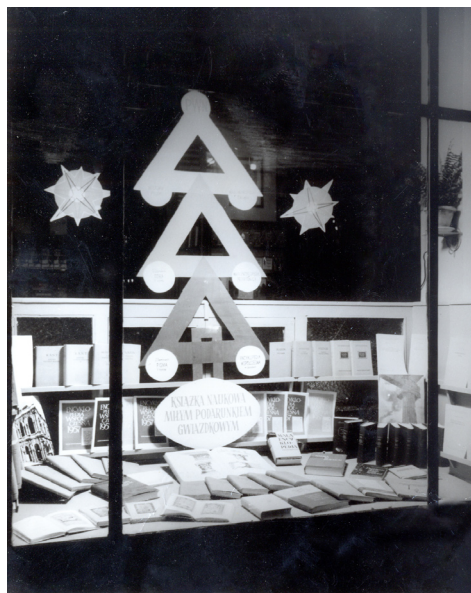
W maju 1938 r. postanowił zwolnić się z wojska i przeprowadzić do Kalisza. Był to moment, który na zawsze związał Kokodyńskiego z tym miastem. Początkowo pracował w charakterze muzyka w Kaliskiej Fabryce Pluszu i Aksamitu. W grudniu 1939 r., w Święta Bożego Narodzenia, ożenił się z Ireną z domu Makowską. Na świat przyszli kolejno syn – Zbigniew i córka – Bogdana, obecnie Bednarska, oraz syn – Ryszard. Dwoje starszych dzieci odziedziczyło po ojcu zamięrowanie do książek. Zbigniew przez długie lata pracował w jednej z kaliskich księgarń, a następnie przejął na własność księgarnię przy ul. Górnośląskiej w Kaliszu. Bogdana również całe życie pracowała z książką, w Domu Książki w Poznaniu. Swoje *księgarskie powołanie* przekazała córce Ilonie, która także związana jest z Domem Książki w Poznaniu.

Niezwykle trudnym okresem w życiu B. Kokodyńskiego był czas II wojny światowej. W maju 1941 r. został wywieziony na przymusowe roboty do Niemiec, gdzie pracował do końca wojny. Po zakończeniu wojny szczęśliwie wrócił do Kalisza, do rodziny i do Pluszowni. Dorywczo zarabiał także muzykując w jednej z kaliskich kawiarni. Wiosną 1951 r. złożył podanie z prośbą o posadę w księgarni kaliskiej Pz123, gdzie został zatrudniony w charakterze sprzedawcy. W 1957 r. został kierownikiem tej placówki, a dwa lata później objął kierownictwo księgarni Pz121 przy ul. Śródmiejskiej 14. W latach 1954-1957 uzupełniał zaocznie wykształcenie w Technikum Księgarskim. Przygotowanie do zawodu księgarza, jakie w tym czasie zdobył, niewątpliwie pozwoliło Kokodyńskiemu na rozwinięcie działalności i aktywności w środowisku naukowym oraz na szerszą

Fragmenty księgarni B. Kokodyńskiego

Kiermasz książki w Kaliszu
pod hasłem "Maj z książką"

współpracę z wieloma wydawnictwami, pisarzami czy dziennikarzami. Z bogatą ofertą księgarską docierała również do szkół, bibliotek i zakładów pracy. Ta zawodowa i społeczna aktywność księgarska Kokodyńskiego związana z kolportażem książki i czasopism zauważana była i doceniana nie tylko w regionie kaliskim. Kokodyński co roku zapraszany na Targi Książki w Warszawie miał możliwość nawiązania szeregu znajomości i zapraszania do Kalisza licznych pisarzy, choćby na tradycyjne już wtedy kiermasze pod hasłem „Maj z książką”. W ten sposób Kalisz odwiedziła między innymi Magdalena Samozwaniec. Na jednym ze spotkań literackich w księgarni Kokodyńskiego pojawiła się Maria Dąbrowska. Bardzo ciekawą inicjatywą było podjęcie przez księgarza sprzedaży wysyłkowej do klientów indywidualnych. Opracowana oferta wydawnictw rozsyłana do odbiorców spotkała się z wielkim uznaniem w całej Wielkopolsce. Księgarnie poznańskie wzorując się kaliską akcją wdrożyły ten pomysł do księgarń specjalistycznych.

Bogdan Kokodyński przez 26 lat związany był z książką i zajmował się z wielkim zapałem i pasją propagowaniem książki w Kaliszu i regionie. Był długoletnim członkiem Stowarzyszenia Księgarzy Polskich, znany ze swojej charyzmy w popularyzowaniu literatury wśród dzieci i dorosłych. Z hasłem „Książka dla każdego klienta” potrafił sprowadzić na zamówienie do księgarni każdą cenną książkę i wartościowe wydawnictwo. Ta swoista otwartość do ludzi, służebność wobec książki i czytelnika sprawiła, iż Bogdan Kokodyński wśród mieszkańców Kalisza cieszył się ogromnym szacunkiem i popularnością. W uznaniu za swoją pracę i zaangażowanie otrzymał liczne odznaczenia, w tym : srebrną i złotą Odznakę Wzorowego Księgarza. W uzasadnieniu wniosku o nadanie odznaki czytamy:

Uzasadnienie:)
 Obywatel Kokodyński Bogdan precjuje w P.P. „Dom Książki” w Poznaniu od 1951 roku. Funkcję kierownika księgarni Ps-121 w Kaliszu powierzone mu w 1957 roku. Wykazuje inicjatywę na odcinku propagowania i upowszechnienia książki. Dzięki dobrej znajomości literatury i zgodności księgarskich ciency się autorytetem wśród klientów. Dobre współpracuje z zakładami pracy i Gminnymi Spółdzielniemi. Aktywnie włącza się do wszystkich imprez organizowanych przez przedsiębiorstwo. W/w w roku 1966 otrzymał odznakę „Wzorowego Księgarza” II-go stopnia.
 RADA Z...
 P.P. „Dom Książki”
 Poznań, dnia 11 marca 1966 r.

Ponadto wyróżniony został odznaką honorową za zasługi w rozwoju województwa poznańskiego oraz Medalem Srebrnym 30-lecia Polski Ludowej w 1974 r. Sam tak pisał o swojej pracy: *Po dziś dnia kieruję w/w placówką [księgarnią], a nałożone obowiązki i ich wykonywanie są dla mnie pierwszoplanową sprawą chociaż zawód trudny, aby być dobrym księgarzem pracować nad sobą stale potrzeba – szczerze się swoją pracą i dumny jestem z obranego zawodu Księgarza.*

Zmarł nagle po krótkiej chorobie, 16 października 1977 r. Pochowany został na kaliskim cmentarzu komunalnym.

I to chyba wszystko, co na ten moment, można powiedzieć w wielkim skrócie o jednym z kaliskich księgarzy, który książce oddał całe swoje życie.

Biogram opracowano na podstawie ustnej relacji oraz dokumentów udostępnionych przez córkę Bogdana Kokodyńskiego, Bogdanę Bednarską. Fotografie pochodzą ze zbiorów rodzinnych.

Spotkanie literackie z Marią Dąbrowską

Spotkanie literackie z Magdaleną Samozwaniec

Z HISTORII KALISKICH BIBLIOTEK

► Maria Kubacka-Gorwecka

Starszy kustosz Miejskiej Biblioteki Publicznej
im. A. Asnyka w Kaliszu

Biblioteka im. Adama Mickiewicza w Kaliszu

*której zadaniem zawsze było dobro publiczne
i szerzenie zdrowej oświaty*

Myśl o utworzeniu biblioteki publicznej w Kaliszu zrodziła się w 1900 r. z inicjatywy Felicji Łączkowskiej, założycielki piątkowych spotkań literackich. Pomimo starań i protekcji ze strony uczestniczek „piątków”, rząd gubernialny nie wyraził zgody na otwarcie placówki. Rozpoczęto więc starania o założenie prywatnej wypożyczalni. Zgodę otrzymała Wiktoria Lewandowiczówna, jako córka byłego urzędnika kasy gubernialnej. Za zezwoleniem władzy wyższej dnia 15 czerwca 1900 r. otwarto Wypożyczalnię Książek przy zakładzie Galanteryjno-Introligatorskim S.A. Lewandowicza przy ul. Rzeźniczej. Opiekunkami wypożyczalni zostały Felicja Łączkowska i Leontyna Szymańska. Podstawę księgozbioru stanowiły zbiory prywatne Łączkowskiej. Urządzono loterię fantową, z której dochody przesłano do księgarni Gebethnera i Wolffa w Warszawie, gdzie ze względu na cel ideowy otrzymano duży rabat. Pierwszy transport 300 książek stał się załącznikiem przyszłej ksiąźnicy Mickiewiczowskiej. Wypożyczalnia otrzymała także cenny dar od Kazimierza Szczesniewskiego, który ofiarował 67 dzieł. Pod koniec 1906 r. placówka posiadała ponad 2 tys. wol. i 290 czytelników. Wypożyczalnia funkcjonowała do momentu uzyskania zezwolenia na założenie publicznej czytelnicy i biblioteki przy Polskiej Macierzy Szkolnej.

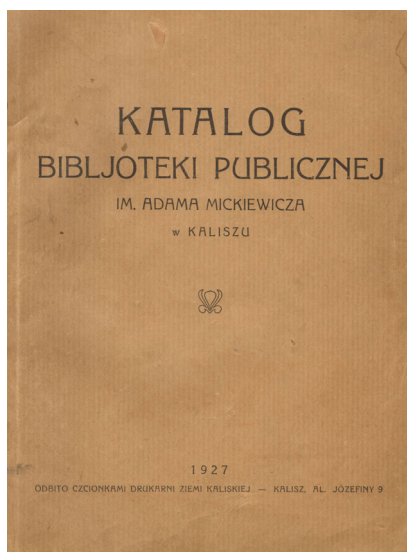

"Gazeta Kaliska" 1900, nr 138, s. 4

Na łamach „Gazety Kaliskiej”, z dnia 17 lutego 1907 r., Kazimierz Rymarkiewicz informuje mieszkańców Kalisza, iż starania Macierzy Polskiej o stworzenie biblioteki i czytelnicy stały się faktem, jednocześnie wzywa mieszkańców do ofiarności oraz pomocy: *Książka przeczytana traci dużo na wartości, złożona jako ofiara w czytelnicy powróci do praw swoich. Nie ma domu w Kaliszu, który do wspólnego tego księgozbioru ofiary swej nie mógłby dorzucić.* Uroczyste otwarcie ksiąźnicy nastąpiło 10 marca 1907 r., poświęcenia lokalu dokonał ks. kanonik Jan Sobczyński. Prezes Kazimierz Rymarkiewicz wygłosił przemówienie, w którym wyjaśnił historię powstania czytelnicy i biblioteki oraz naświetlił zadania kulturalne nowo powstałej placówki. Przybyli na uroczystość goście złożyli podpisy w księdkę pamiątkowej.

Biblioteka i czytelnicy rozpoczęła działalność w domu Teodora Eszego przy ul. Łaziennej. Dostępna była dla wszystkich mieszkańców Kalisza i okolic niezależnie od wieku, płci oraz wyznania. Za korzystanie ze zbiorów pobierano niewielką opłatę. Biblioteka posiadała 5 tys. wol. treści naukowej, historycznej i beletrystycznej, natomiast czytelnicy prenumerowała 49 czasopism w języku polskim, francuskim i niemieckim. Instytucja powiększała swoje zbiory również dzięki ofiarności stowarzyszeń działających w mieście oraz osób prywatnych, m.in. Stanisław Bełza, warszawski adwokat, pisarz i podróżnik przekazał w darze zbiór swoich utworów oraz 10 tomów autorstwa innych pisarzy, Gustaw Michael właściciel kaliskiej fabryki maszyn rolniczych ofiarował 8 tomów.

Likwidacja przez władze carskie Polskiej Macierzy Szkolnej postawiła bibliotekę w trudnej sytuacji. Przed zamknięciem uchroniło ją utworzenie i urzędowe zarejestrowanie Towarzystwa Biblioteki Publicznej i Czytelnicy im. Adama Mickiewicza, którego założycielami byli: Kazimierz Rymarkiewicz, Felicja Łączkowska i Zofia Suchorska. Rząd gubernialny kaliski zarejestrował ustawę Towarzystwa, składającą się z 26 punktów i 80 paragrafów. W punkcie 23 ustawy odnotowano informację: *książki wydaje stały płatny bibliotekarz, któremu pomagają stale przy wydawaniu książek dwie panie dyżurne, pełniące swoje obowiązki nieodpłatnie.* Na posiedzeniu zarządu Towarzystwa, które odbyło się 19 maja 1908 r., opiekunkami biblioteki zostały panie Łączkowska i Suchorska. Zarząd Towarzystwa pragnąc, aby biblioteka Mickiewiczowska stała się pomocna dla kaliskich naukowców, nawiązał kontakt z Publiczną Biblioteką w Warszawie w celu wypożyczenia dzieł źródłowych potrzebnych do prac i studiów naukowych. W 1908 r. największą aktywność wypożyczeń odnotowano w miesiącach zimowych i największą poczynnością cieszyła się beletrystyka. Od 1 kwietnia do 31 grudnia wypożyczono ponad 24 tys. książek, a liczba prenumeratorów wzrosła z 244 do 473.

Z początkiem 1911 r. placówkę przeniesiono do nowego lokalu w gmachu Towarzystwa Kredytowego m. Kalisza przy ul. Rybnej (św. Stanisława). W kolejnym roku ukończono prace inwentaryzacyjne i katalogowe, co dało możliwość wydrukowania katalogu zbiorów. Biblioteka liczyła już ponad 8 tys. książek i 688 tomów kompletnych czasopism skatalogowanych i oprawionych.

Wybuch I wojny światowej spowodował zahamowanie prężnego rozwoju księżnicy. Zburzenie miasta nie zniszczyło biblioteki, jednak wiele tomów spaliło się u czytelników, wiele zostało skradzionych. Znaczna część zbiorów ocalała dzięki Halinie Kożuchowskiej i Melanii Brokmanowej. Biblioteka zawiesiła swoją działalność. Dopiero 3 listopada 1915 r. prezesem zastępczym został ks. Jan Sobczyński, bibliotekę postanowiono otwierać trzy razy w tygodniu i przyjął p. Rosiaka jako bibliotekarza aż do powrotu Wiktorii Lewandowiczówny.

Kluczowym dla dalszego funkcjonowania placówki było zebranie członków Towarzystwa Biblioteki i Czytelnii im. Adama Mickiewicza, które odbyło się w kwietniu 1918 r. Wyłoniono zarząd na czele którego stanął ks. Sobczyński (poprzedni prezes Kazimierz Rymarkiewicz zmarł w marcu 1918 r.). Bibliotekarką została M. Wołowska, która zaprowadziła wzorcowy katalog systemowy oraz urządziła nowoczesną bibliotekę.

W latach 1921-1922 biblioteka korzystała z subwencji Rady Miejskiej. W 1927 r. księgozbiór liczył ponad 12 tys. wol., księżnica posiadała jedną bibliotekarkę i dwie osoby do pomocy: do wydawania książek i do pracy kancelaryjnej.

Kolejna przeprowadzka zbiorów miała miejsce w październiku 1928 r., placówka została przeniesiona do lokalu w Banku Handlowym przy ul. Marszałka Piłsudskiego 33 (ob. ul. Śródmiejskiej). Uroczystego poświęcenia nowego lokalu w dniu 28 października dokonał ks. prałat Sobczyński. Biblioteka posiadała ponad 14 tys. tomów, 500 czytelników, liczba rocznych wypożyczeń wynosiła ponad 30 tys. wol. Zbiory były podzielone na działy: naukowy, beletrystyczny i popularny. W 1929 r. został utworzony dział regionalny, który dysponował własnym katalogiem oraz osobnym pomieszczeniem. Dwa lata później dział regionalny posiadał już ponad sto jednostek bibliograficznych.

W latach trzydziestych biblioteka wzbogaciła się o cenny dar barona Leopolda Kronenberga, warszawskiego finansisty, bankiera i działacza gospodarczego. Wyjątkowy księgozbiór liczył ponad 3 tys. dzieł naukowych z zakresu historii, literatury polskiej i obcej, językoznawstwa i numizmatyki.

Pomimo trudności finansowych i lokalowych biblioteka funkcjonowała do 1939 r. Po wkroczeniu Niemców do miasta, placówka została zamknięta, zbiory przeniesiono do piwnicy budynku, w którym działała, następnie do składnicy makulatury. Większość książek posłużyła w 1940 r. do zasypania kanału Proсны zwanego „Babinką”.

Biblioteka i Czytelnia im. Adama Mickiewicza w Kaliszu po II wojnie światowej nie wznowiła działalności. Jednak co jakiś czas przypomina o swoim istnieniu dzięki odwadze mieszkańców, którzy pod groźbą śmierci i pod osłoną nocy ratowali dorobek kulturalny miasta. Ocalałe książki wracają nieraz po wielu latach do istniejących obecnie w mieście księżnic.

Po reszcie pozostaje pamięć wykuta w kamieniu: *Tu w zasypanym korycie rzeki Proсны hitlerowcy zniszczyli dziesiątki tysięcy książek ze zbiorów kaliskich bibliotek publicznych.*

► Małgorzata Całka

Dyrektor Biblioteki Uczelnianej Państwowej
Szkoly Zawodowej im. Prezydenta Stanisława
Wojciechowskiego w Kaliszu

Najmłodsza spośród kaliskich bibliotek (Biblioteka Uczelniania Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. Prezydenta Stanisława Wojciechowskiego z okazji 15-lecia powstania)

NARODZINY

Rok 1999 rozpoczął nowy rozdział w dziejach akademickiego Kalisza – 15 lipca na mocy rozporządzenia Rady Ministrów¹ utworzona została Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Kaliszu, a wraz z nią Biblioteka Uczelniana. Siedziba rodzącej się Biblioteki zlokalizowana została w budynku przy ul. Mickiewicza 11, a zręby księgozbioru zaczęły kształtować się już w pierwszych tygodniach istnienia Uczelni. Pierwszy wolumin – reprint "Konstytucji 3 Maja 1791" edycji Grölla z 1791 r. – wpisano do księgi inwentarzowej z datą 10 listopada 1999 r. Na koniec roku księgozbiór liczył już 331 pozycji, pozyskanych z myślą o potrzebach trzech pierwszych specjalności: zarządzanie biznesem, technologia maszyn i elektroenergetyka².

Pierwszym bibliotekarzem rodzącej się Biblioteki została Ewa Andrysiak, zatrudniona na stanowisku adiunkta bibliotecznego. Począwszy od końca 2000 r. w Bibliotece rozpoczęły się intensywne zmiany związane z rozwojem kadry oraz przekształceniami strukturalnymi. Szybko wzrastała liczba zatrudnionych bibliotekarzy – w końcu 2001 r. w Bibliotece pracowało już 8 osób³. Obowiązki dyrektora pełniła w tym czasie Ewa Grzesiak (2000-2002), a następnie Janina Patysiak (2002-2008).

W 1999 r. zainstalowany został program biblioteczny SOWA w wersji DOS. W grudniu 2001 r. wdrożono nową, rozszerzoną wersję oprogramowania, już w systemie Windows⁴.

OKRES ROZWOJU

Księgozbiór

Od początku istnienia Biblioteka stała się uprzywilejowanym obszarem działania władz Uczelni, szybko zyskując sobie w gronie Bibliotek PWSZ pozycję lidera⁵. Polityka gromadzenia oraz strategia rozwoju Biblioteki zakładały od momentu jej utworzenia pozyskanie możliwie kompletnego i ilościowo zasobnego księgozbioru z zakresu dziedzin odpowiadającym kierunkom kształcenia. W drugim roku istnienia zbiory Biblioteki liczyły już ponad 2 tys. zbiorów. W latach 2003-2010 do Biblioteki PWSZ włączone zostały księgozbiory trzech kaliskich bibliotek dziedzinowych – Biblioteki WSK (2002), Biblioteki NOT-u (2005) oraz Biblioteki Szkoły Policealnej nr 7 im. Marii Skłodowskiej-Curie (2010). W dziesiąty rok istnienia Biblioteka weszła z księgozbiorem o wielkości przekraczającej 80 tys. woluminów, osiągając w 2010 r. pułap 100

tys. egzemplarzy. Obecnie księgozbiór liczy 130 tys. woluminów, blisko 400 tytułów czasopism w bieżącej prenumeracie oraz 28 tys. zbiorów elektronicznych dostępnych w 92 bazach danych i kilkaset jednostek zbiorów specjalnych. Wśród cimeliów Biblioteki znajdują się m.in. *Moje wspomnienia* autorstwa Stanisława Wojciechowskiego, patrona Uczelni, wydane we Lwowie w 1938 r.

Księgozbiór Biblioteki PWSZ jest największym wśród bibliotek wyższych szkół zawodowych w Polsce i należy do największych zbiorów dziedzicznych z zakresu medycyny, techniki, zarządzania i ekonomii w Wielkopolsce południowo-wschodniej. Dla podkreślenia rangi Biblioteki od 2010 r. zaczęto wśród znaków własnościowych stosować ekslibris.

Infrastruktura biblioteki

Szybko przyrastający księgozbiór oraz wzrost liczby kierunków i specjalności spowodował, że równoległe z rozwojem zasobu ewoluowała struktura organizacyjna Biblioteki oraz infrastruktura techniczna i informatyczna. W 2001 r., wraz z otwarciem nowej siedziby Uczelni (rektorat) przy ul. Nowy Świat 4, powstała Biblioteka Główna, a wraz z nią Dział Gromadzenia i Opracowania Zbiorów. W tym samym roku utworzona została Czytelnia Instytutu Politechnicznego, a dwa lata później Wypożyczalnia Instytutu. W 2003 r. wraz z utworzeniem Instytutów Medycznych powstała trzecia z kolei biblioteka instytutowa.

Intensywny rozwój Biblioteki znalazł odzwierciedlenie w licznych przeprowadzkach. W 2001 r. Czytelnia Instytutu Politechnicznego z ulicy Mickiewicza 11 przeniesiona została do budynku WSK przy ulicy Częstochowskiej 140. Rok później księgozbiór Biblioteki Instytutu Zarządzania w Instytucjach Samorządowych przewieziony został do pomieszczeń przy ulicy Łódzkiej 149, gdzie pozostał do momentu jej zamknięcia, w lipcu 2010 r.⁶ Także w 2002 r. Wypożyczalnia Główna wraz z Działem Gromadzenia i Opracowania Zbiorów z budynku rektoratu przeniesiona została do pomieszczeń przy ulicy Nowy Świat 5, gdzie mieściła się do grudnia 2007 r., tj. do czasu przeprowadzki, do dobudowanej części Collegium Novum (Tarasy). W 2004 r. do nowo wybudowanego gmachu Collegium Novum przeniesiona została Czytelnia Główna. Etap intensywnych przeprowadzek Biblioteki kończy rok 2010, w którym to Wypożyczalnia i Czytelnia Instytutu Politechnicznego otrzymały nowe siedziby przy ulicy Poznańskiej 201-205 (Kampus PWSZ).

Wraz ze zmianami dokonanymi w strukturze uczelni w 2010 r. i utworzeniem czterech wydziałów biblioteki instytutowe zmieniły swój status stając się bibliotekami wydziałowymi.

Obecnie w skład struktury organizacyjnej Biblioteki Uczelnianej wchodzi:

Sekcja Gromadzenia i Opracowania Zbiorów,

- 1) Dział Udostępniania: Wypożyczalnia i Czytelnia Główna (łączy funkcję biblioteki Wydziału Zarządzania), Wypożyczalnia i Czytelnia Wydziału Politechnicznego, Wypożyczalnia i Czytelnia Wydziału Medycznego oraz Wydziału Rehabilitacji i Sportu,
- 2) Ośrodek Informacji Patentowej,
- 3) Archiwum Uczelniane.

Ogólna powierzchnia Biblioteki wynosi ponad 1,5 tys. m². Do dyspozycji użytkowników pozostają 422 miejsca czytelnicze, w tym 212 stanowisk komputerowych z dostępem do Internetu.

Czytelnia Główna (fot. B. Spychalski)

Wypożyczalnia Główna (fot. B. Spychalski)

WIEK DOJRZAŁY

Nowoczesne rozwiązania

Zgodnie z obserwowanym w bibliotekach uczelnianych silnym trendem reorganizacji dostępu do księgozbioru, na rzecz wolnego dostępu, w końcu 2011 r. podjęta została decyzja o udostępnieniu w systemie otwartym całości księgozbioru Czytelni Głównej oraz części księgozbioru Wypożyczalni Głównej. W 2012 r. wdrożony został elektroniczny system zabezpieczania zbiorów RFID (ang. Radio Frequency Identification) – wraz z wrzutnią książek. W rezultacie blisko 15 tys. zbiorów wydzielono do strefy wolnego dostępu i zabezpieczono etykietami RFID. Całość prac związanych z wdrożeniem systemu RFID, tj. zainstalowaniem oprogramowania i urządzeń do kodowania oraz zamontowaniem bramki i samoobsługowej wrzutni książek przy Czytelni Głównej wykonana została w pierwszych miesiącach 2012 r. Warto dodać, że zabezpieczenie księgozbioru Czytelni etykietami RFID (10 tys. wol.) wykonano w rekordowym czasie 18 dni, przy jednoczesnej obsłudze użytkowników.

Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom użytkowników i zgodnie ze standardami obowiązującymi w odniesieniu do programów bibliotecznych, Biblioteka PWSZ umożliwia

Wrzutnia książek (fot. B. Spychalski)

korzystanie z następujących funkcji systemowych: rezerwacja i zamawianie książek oraz prolongata online, elektroniczne (emailowe) powiadomienia oraz przypomnienia o odbiorze rezerwacji i zamówień oraz terminach zwrotu, a także naliczonych należnościach, anulowanych rezerwacjach. Dodatkowo, dla potrzeb czytelników przygotowane zostały elektroniczne formularze: formularz zamówień międzybibliotecznych, formularz zgłoszenia zakupu książek oraz formularz kontaktowy.

E-learning⁷ i zasoby elektroniczne

W jubileuszowym roku 2009 uchwałą Senatu Uczelni wprowadzone zostały zajęcia dydaktyczne realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Kurs *Przysposobienie biblioteczne* przygotowany przez Bibliotekę i realizowany dla wszystkich studentów pierwszego roku był pierwszym, obok kursu *Podstawy zarządzania*, kursem e-learningowym przygotowanym w Uczelni. *Przysposobienie*

biblioteczne online, kończące się obowiązkowym zaliczeniem w formie testu przeprowadzanego w Bibliotece, realizowane jest w semestrze zimowym każdego roku akademickiego. Kurs dostępny jest na platformie edukacyjnej Moodle (e-Akademia). Całość tworzy 36 slajdów przygotowanych na bazie programu WBTEExpress, w oparciu o zasady sformułowane w załączniku do *uchwały Senatu PWSZ w Kaliszu w sprawie zasad tworzenia i prowadzenia zajęć dydaktycznych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość*. Materiał szkoleniowy obejmuje obok form tekstowych także filmy instruktażowe prezentujące zasady korzystania z baz danych i katalogu oraz zasady tworzenia bibliografii przedmiotu w systemie SOWA. Szkolenie kończą ćwiczenia przygotowujące do testu zaliczeniowego.

Od 2008 r. Biblioteka Uczelniana systematycznie wzbogaca zasoby elektroniczne. W 2010 r. Biblioteka przystąpiła do programu Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego „Wirtualna Biblioteka Nauki”. W ramach programu prenumerowane są obecnie bazy: Cambridge University Press, Emerging Markets Informations Servis, Passport GMID, IEEE, Knovel, OECD, Oxford University Press, ProQuest oraz udostępniane w ramach licencji krajowych bazy: EBSCO, Elsevier, Nature, Science, Springer, Web of Knowledge oraz Wiley. Całość elektronicznej kolekcji dopełniają bazy subskrybowane na podstawie indywidualnych umów. Wszystkie bazy udostępniane są ze strony internetowej Biblioteki.

Współpraca z bibliotekami naukowymi

Od początku istnienia Biblioteka podjęła współpracę z licznymi bibliotekami akademickimi w kraju. Są wśród nich biblioteki o profilu uniwersalnym i specjalistycznym. Regularna współpraca w zakresie wypożyczeń międzybibliotecznych obejmuje biblioteki akademickie w Poznaniu, Wrocławiu, Warszawie, Krakowie, Bydgoszczy, Toruniu. W grupie bibliotek specjalistycznych, z którymi nawiązano współpracę znajdują się m.in. Główna Biblioteka Lekarska, Biblioteka Akademii Wychowania Fizycznego, Biblioteka Wyższej Szkoły Policji w Szczytnie. Każdego roku Biblioteka nawiązuje kontakty z nową grupą bibliotek.

Drugim obszarem realizacji porozumień międzybibliotecznych jest wymiana zasobów bibliotecznych oraz publikacji uczelnianych. Biblioteka pozyskuje systematycznie książki, czasopisma oraz zbiory specjalne wydawane przez wydawnictwa politechnik (m.in. Politechnika Warszawska, Politechnika Krakowska, Politechnika Poznańska, Politechnika Wrocławska),

uniwersytetów (m.in. Wydział Pedagogiczno-Artystyczny UAM, Uniwersytet Technologiczno-Przyrodniczy w Bydgoszczy, Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu) oraz wydawnictw państwowych wyższych szkół zawodowych. Biblioteka PWSZ utrzymuje także stałe kontakty z bibliotekami kaliskimi. Materiały pozyskiwane w ramach wymiany międzybibliotecznej oraz darów stanowią ok. 12% całości rocznych wpływów. Jednocześnie w ramach współpracy bilateralnej w latach 2008-2014 przekazanych zostało ponad 4,5 tys. egzemplarzy publikacji Wydawnictwa Uczelnianego.

Użytkownicy

Od 1999 r. do Biblioteki zapisało się 18,5 tys. użytkowników. Każdego roku Biblioteka rejestruje odwiedziny ponad 50 tys. czytelników i udostępnia ponad 55 tys. książek oraz 6 tys. egzemplarzy czasopism i jednostek zbiorów specjalnych.

Obok studentów i pracowników PWSZ Biblioteka obsługuje liczną grupę czytelników spoza Uczelni, mieszkańców Kalisza i okolic. Stanowią oni ponad 18% wszystkich użytkowników. Zaznaczyć należy, że Biblioteka PWSZ należy, w grupie bibliotek akademickich, do jednych z najbardziej otwartych na obsługę czytelników „z zewnątrz”. Zasady korzystania z usług Biblioteki przez osoby nie będące studentami i pracownikami PWSZ regulują odpowiednie zapisy *Statutu* oraz *Regulaminu Udostępniania Zbiorów*. Użytkownikiem Biblioteki może zostać każda osoba pełnoletnia, po założeniu konta bibliotecznego i wpłaceniu kaucji.

Z bogactwa Biblioteki czerpią także młodszy czytelnicy m.in. uczestnicy projektu *Politechnika Dziecięca*. Biorą oni udział w pokazach i lekcjach bibliotecznych organizowanych przez bibliotekarzy.

KU PRZYSZŁOŚCI

Przed młodą biblioteką stoją wciąż nowe wyzwania. Wśród nich wymienić należy dalszy rozwój księgozbioru i zasobów elektronicznych oraz utrzymanie wysokiego poziomu usług bibliotecznych⁸. Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom użytkowników Biblioteka przygotowuje się do wdrożenia nowych rozwiązań informatycznych umożliwiających szerokie korzystanie z baz elektronicznych oraz zintegrowane wyszukiwanie w zasobach Biblioteki. Zgodnie z wymaganiami nowoczesnego bibliotekarstwa i współczesnej edukacji planowane jest także rozszerzenie zasobów repozytorium uczelnianego (dostępnego obecnie na platformie e-Akademia) o dokumenty born-digital (publikacje Wydawnictwa Uczelnianego) i otwarcie jego zasobów dla szerszego kręgu odbiorców. A w dalszej perspektywie także budowa biblioteki cyfrowej.

Dalszy rozwój Biblioteki zakłada kształtowanie zasobów zgodnie z potrzebami kaliskiego środowiska akademickiego oraz stworzenie przestrzeni dla organizacji spotkań kulturalnych i wymiany myśli naukowej.

Przypisy:

1. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 8 lipca 1999 r. w sprawie utworzenia Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Kaliszu (Dz.U. 1999 nr 60, poz. 640).
2. Aktualnie Uczelnia kształci na 16 kierunkach i 28 specjalnościach.
3. Obecnie w Bibliotece zatrudnionych jest 12 bibliotekarzy.
4. Od 2012 r. Biblioteka pracuje w wersji programu SOWA2 /MARC21.
5. Od 8 lat Biblioteka Uczelniana osiąga w Rankingu Szkół Wyższych „Perspektyw” i „Rzeczpospolitej” najwyższe noty.
6. Księgozbiór Biblioteki Instytutu ZwiS włączony został do zasobów Biblioteki Głównej.
7. Doświadczenia Uczelni oraz Biblioteki w zakresie e-learningu stały się podstawą do zainicjowania cyklicznych spotkań pn. *Seminarium Kaliskiego Środowiska Twórców e-Learningu* (od stycznia 2014 r.). W seminarium obok PWSZ biorą udział kaliskie ośrodki edukacyjne i szkoleniowe – Centralny Ośrodek Doskonalenia Służby Więziennej oraz Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli.
8. W badaniu ankietowym przeprowadzonym wśród użytkowników Biblioteki Uczelnianej w lutym 2014 r., ponad 97% respondentów wysoko oceniło poziom oferowanych usług. Ocena celującą i bardzo dobrą otrzymało 6 na 8 poddanych ocenie usług, w tym dostęp do zbiorów, czas realizacji zamówienia, dopuszczalna liczba wypożyczeń, liczba stanowisk komputerowych, możliwość korzystania z Internetu oraz dostęp do katalogu online (Badanie przeprowadzone zostało w oparciu o autorski kwestionariusz przygotowany przez Z. Szurek z Sekcji Gromadzenia Biblioteki Uczelnianej PWSZ w Kaliszu).

► **Stefania Brzezińska-Michalska**

Anna Wróblewska

**Bibliotekarze Książnicy Pedagogicznej
w Kaliszu, filia w Kępnie**

Przygarnij książkę - impreza czytelnicza w Kępnie

Dnia 16 kwietnia 2014 r. odbyła się impreza czytelnicza „Przygarnij książkę”, której inicjatorami byli nauczyciele bibliotekarze gimnazjów Miasta i Gminy Kępno oraz kępińskiej filii Książnicy Pedagogicznej. Akcję honorowym patronatem objęła burmistrz Miasta i Gminy Kępno, Aniela Kempa. Było to pierwsze tego typu przedsięwzięcie w Kępnie polegające na nieodpłatnym przekazywaniu książek społeczności lokalnej.

W zorganizowaniu imprezy przyświecały organizatorom założenia Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa na lata 2014-2020, czyli promocja i upowszechnianie czytelnictwa wśród nieczytających. Nasze działanie wpisało się także w obchody ogłoszonego przez Komitet Porozumiewawczy Bibliotekarzy, Księgarzy i Wydawców Roku Czytelnika. Akcja miała za zadanie zachęcić do czytania i jednocześnie umożliwić wszystkim korzystanie z książek, a zwłaszcza tym, których nie stać na ich zakup. Słowo pisane wnosi wiele w życie każdego z nas i mimo dostępności nowych technologii nadal odgrywać będzie nieocenioną rolę w rozwoju człowieka, a także całych społeczeństw.

Akcja „Przygarnij książkę” została podzielona na dwa etapy. Pierwszy etap odbył się w szkołach – uczniowie podarowali bibliotece szkolnej książki, które chcieliby przekazać innym czytelnikom. Również czytelnicy biblioteki pedagogicznej wsparli akcję swoimi darami. Łącznie zebrano ok. 3000 książek. Drugim etapem, a zarazem finałem akcji było nieodpłatne przekazywanie książek na kępińskim Rynku. Zebrane książki zostały

pogrupowane tematycznie i rozłożone na półkach w namiocie wystawowym koło fontanny. Dodatkowo w całym Rynku ustawiono stoiska, przy których gimnazjaliści zapraszali przechodniów do udziału w akcji. Zainteresowane osoby mogły nieodpłatnie zabrać książkę, która przykuła ich uwagę i którą chcieliby przeczytać. Imprezie towarzyszyło czytanie klasyki literatury dziecięcej w wykonaniu uczennic z Gimnazjum Nr 2 w Kępnie. Punktualnie o godz. 11:00 nastąpiło oficjalne otwarcie imprezy. Burmistrz Aniela Kempa powitała zebranych i wyraziła zadowolenie, że Kępno jest miastem przyjaznym książce, także wiceburmistrz, Andrzej Tyra, podkreślił nieśmiertelność słowa pisanego. Pierwotnie akcja miała odbyć się 15 kwietnia, jednak ze względu na złe warunki atmosferyczne została przeniesiona na dzień następny. Pomimo tych zawirowań frekwencja była nadspodziewanie wysoka i prawie każda książka znalazła nowego właściciela.

Zorganizowana impreza wpisała się w ofertę kulturalną i oświatową w gminie oraz promowała Kępno jako miasto przyjazne książce. Wsparcie organizacyjne burmistrza Miasta i Gminy Kępno, pracowników urzędu i lokalnych mediów walnie przyczyniło się do sukcesu imprezy. Uczestnicy akcji byli zadowoleni z inicjatywy kępińskich nauczycieli bibliotekarzy i zgłosili chęć uczestnictwa w kolejnych edycjach akcji „Przygarnij książkę”.

Fotoreportaż

z imprezy czytelniczej
"Przygarnij książkę"

Przemówienie Anieli Kempy
- burmistrza Miasta i Gminy
Kępno

► Danuta Wabnic

Bibliotekarz w Zespole Szkół
Ponadgimnazjalnych nr 1 w Kępnie

► Anna Wróblewska

Bibliotekarze Książnicy Pedagogicznej
w Kaliszu, filia w Kępnie

VIII Krajowa Konferencja Nauczycieli Bibliotekarzy - relacja

W dniach 21-22 maja 2014 r. nauczyciele bibliotekarze: Dorota Sawarzynska-Korytko (Szkoła Podstawowa nr 1 w Kępnie), Danuta Wabnic (Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 1 w Kępnie) i Anna Wróblewska (PBP Książnica Pedagogiczna im. A. Parczewskiego w Kaliszu Filia w Kępnie) uczestniczyły w VIII Krajowej Konferencji Nauczycieli Bibliotekarzy w Warszawie. Głównym organizatorem spotkania był Instytut Badań w Oświacie. Konferencja była objęta Honorowym Patronatem Biblioteki Narodowej, IBBY, Ośrodka Rozwoju Edukacji, Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich i „Biblioteki w Szkole”. Dyrektor Biblioteki Narodowej dr Tomasz Makowski przywitał bibliotekarzy i przedstawił Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa oraz raport Biblioteki Narodowej o polskich bibliotekach, w tym szkolnych. Interesujący wykład „O mówieniu i pisanii” wygłosił prof. Jerzy Bralczyk – językoznawca, wiceprzewodniczący Rady Języka Polskiego, a przede wszystkim wspaniały mówca i popularyzator pięknej polszczyzny. Przedstawiciel Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich omówił nowe serie

Uczestniczki
Konferencji.
Od lewej:
Dorota Sawarzyn-
ska-Korytko,
Danuta Wabnic,
Anna Wróblewska

wydawnicze zachęcając do pogłębienia tematyki branżowej. Następnie Prezes Polskiej Sekcji IBBY Maria Kulik polecała książki „dla małych i dużych, chętnych i opornych”, a Sebastian Ciszewski (ekspert oświatowy, trener i coach, instruktor ZHP) opowiedział, co z metody harcerskiej wynika dla edukacji czytelniczej. Ostatnim punktem pierwszego dnia konferencji była sesja plakatu. Wybrani nauczyciele bibliotekarze zaprezentowali nowatorskie metody wykorzystywane w pracy z czytelnikiem.

Drugi dzień konferencji rozpoczął się warsztatami metodycznymi pt.: „Uczucia, co to takiego?”. Prezentację lekcji z wykorzystaniem książek z serii „Dzieci Filozofują” Oscara Brenifiera przedstawiła Agnieszka Cieniała – kulturoznawczyni, współpracowniczka Wydawnictwa Zakamarki. Błogi literackie, prowadzone przez dzieci i młodzież w sieci wraz z przykładami interesująco omówiła Bożena Boryczka z Ośrodka Edukacji Informatycznej i Zastosowań Komputerów w Warszawie, jednocześnie zachęcając do podejmowania różnorodnych wyzwań czytelniczych. Prezes Towarzystwa Nauczycieli Bibliotekarzy Szkół Polskich Danuta Brzezińska przedstawiła m.in. plany MEN dotyczące edukacji cyfrowej i roli biblioteki w szkole. Po wystąpieniu wywiązała się ciekawa dyskusja, która dotyczyła aktualnych problemów środowiska bibliotekarskiego. Konferencję zakończył wykład dr Pauliny Małochleb z Fundacji Wisławy Szymborskiej, która omówiła niepublikowane dotychczas wiersze noblistki. Uzupełnieniem wystąpienia było zaprezentowanie rękopisów i maszynopisów tych wierszy, które przez kilkadziesiąt lat leżały ukryte i zapomniane w archiwum domowym Szymborskiej. Korzystając z okazji odwiedziłyśmy Warszawskie Targi Książki na Stadionie Narodowym. Liczne stoiska wydawców zachęcały do zapoznania się z ofertą książek oraz zakupu w atrakcyjnych cenach. Była to również okazja do spotkań z pisarzami. Udział w konferencji i wizyta na Targach Książki była dla nas ciekawym doświadczeniem zawodowym i możliwością poszerzenia wiedzy, którą wykorzystamy w pracy.

Uczestniczki Konferencji z Juliuszem Wasilewskim - redaktorem naczelnym czasopisma "Biblioteka w Szkole"

► Aldona Zimna

Bibliotekarz Książnicy Pedagogicznej w Kaliszu

II Ogólnopolskie Forum Bibliotek Pedagogicznych "Kolekcje w zbiorach bibliotek pedagogicznych"

prof. Krzysztof Walczak

W dniach 12-13 czerwca w Krakowie odbyło się II Ogólnopolskie Forum Bibliotek Pedagogicznych, którego tematem wiodącym były *Kolekcje w zbiorach bibliotek pedagogicznych*. Konferencja rozpoczęła się od powitania gości przez organizatorów: Wandę Dudek, dyrektora Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej im. H. Kołłątaja w Krakowie oraz dr Michała Rogoża z Instytutu Informacji Naukowej i Bibliotekoznawstwa Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie.

Dwudniowe obrady podzielone zostały na cztery panele, podczas których referowano od czterech do sześciu wystąpień. Pierwszą część poprowadził dr hab. Andrzej Kaliszewski z Instytutu Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej Uniwersytetu Jagiellońskiego. Konferencję zapoczątkował referat dr hab. prof. UW r Krzysztofa Walczaka zatytułowany *Idea kolekcji w dziejach i współczesnej działalności polskich bibliotek pedagogicznych*, charakteryzujący znaczenie historyczne księgozbiorów pedagogicznych. Drugi referat wygłosiła dr Agnieszka Fluda-Krokos z Instytutu Informacji Naukowej i Bibliotekoznawstwa Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie, która omówiła *Kolekcję sprawozdań krakowskich gimnazjum w zasobach Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej w Krakowie jako źródło do badań*. Referat wzbudził zainteresowanie i liczne zapytania w czasie dyskusji panelowej. Kolejną prelegentką była dr hab. prof. UŁ Ewa Andrysiak, która przedstawiła *Księgozbiory historyczne w zasobach Książnicy Pedagogicznej im.*

A. Parczewskiego w Kaliszu. Między innymi omówiła księgozbiór Związku Nauczycielstwa Polskiego, tzw. księgozbiór Jagiellonek, księgozbiór Liceum Pedagogicznego w Krotoszynie, księgozbiór Kaliskiego Towarzystwa Lekarskiego, księgozbiór dawnych podręczników szkolnych oraz księgozbiór wydawnictw podziemnych i emigracyjnych. W podsumowaniu stwierdziła, iż przedstawione księgozbiory stanowią unikatowy materiał regionalny, na podstawie którego badacze, w tym bibliotekarze docierają do ciekawych kart historii. Czwarty referat był podsumowaniem działalności War-

mińsko-Mazurskiej Biblioteki Pedagogicznej w Olsztynie, dokonany przez dyrektor wyżej wymienionej instytucji Sylwii Czachorowską. Autorka wystąpienia na początku stwierdziła, iż krakowskie forum bibliotek pedagogicznych to najważniejsze spotkanie w tym środowisku bibliotekarzy. Wystąpienie było bardzo emocjonalne, padały konkretne przykłady z województwa podlaskiego, które skłaniały do pytań o przyszłość bibliotek pedagogicznych. Prelegentka zakresliła trójwymiarowe zadania tych konkretnych bibliotek, mianowicie udostępnianie zbiorów użytkownikom, wspomaganie szkół i nauczycieli oraz współdziałanie w doskonaleniu zawodowym nauczycieli. Na zakończenie przedstawiła wizję bibliotek pedagogicznych, wysunęła propozycję nowych modeli funkcjonalności bibliotek ukierunkowując je przede wszystkim na użytkownika, w tym głównie na szkoły i nauczycieli, nie zapominając o uczelniach pedagogicznych, w których kształcą się przyszli nauczyciele. Se-

prof. Ewa Andrysiak

sja zakończyła się dyskusją, wymianą zdań na temat przyszłości bibliotek.

Panel drugi poprowadziła dr hab. Maria Konopka, przedstawiciel Rady Naukowej Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej w Krakowie. Pierwszą prelegentką panelu była Maria Golly-Nowak z Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej w Gdańsku, która przedstawiła *Historyczne kolekcje w PBW w Gdańsku*. Obecnie biblioteka posiada w swoich zbiorach ponad 200 tys. jednostek inwentarzowych, tj.

książek, czasopism, multimediów i zbiorów specjalnych, w których przeważają kolekcje „otwarte” – stale rozwijające się, obok „zamkniętych” kolekcji, które stanowią głównie dary. Jako drugi wystąpił dr Sławomir Iwasiów z referatem *Zbiory biblioteki pedagogicznej wobec kryzysu prasy w Europie*. Kolejni prelegenci Justyna Chylak i Marcin Laskowski, pracownicy Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej w Łodzi przedstawili i omówili księgozbiór mroczński z najstarszymi starodrukami z 1519 i 1530 r. Dr Sabina Kwiecień z Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie omówiła Księgozbiór Wyższych Kursów dla Kobiet im. A. Baranieckiego. Następnie głos zabrały Joanna Kacprzak i Hanna Tomaszewska-Reich z Warmińsko-Mazurskiej Biblioteki Pedagogicznej w Olsztynie, które zaprezentowały referat *Od starej książki pedagogicznej do elektronicznych baz oświatowych w zasobach Warmińsko-Mazurskiej Biblioteki Pedagogicznej im. prof. Tadeusza Kotarbińskiego w Olsztynie*. Natomiast Maria Wodzyńska i Wanda Golec z Biblioteki Pedagogicznej w Siedlcach wystąpiły z prezentacją zbiorów wydanych przed 1945 r.

Po zakończeniu obrad uczestnicy forum mogli zwiedzić Artetekę oraz Wojewódzką Bibliotekę Publiczną, po której oprowadziła zwiedzających Katarzyna Grzesiak z Działu Organizacji i Promocji Wydarzeń Kulturalnych Biblioteki. Wzrok uczestników z Kaliskiej Książnicy szczególnie przykuł „zakątek z lamusa”, który stał się inspiracją do próby stworzenia takiej ekspozycji również w kaliskiej bibliotece. Wieczorem wszyscy uczestnicy forum spotkali się ponownie, w bardziej kameralnej scenarii w Piwnicy pod Baranami.

W drugim dniu obrad po ponownym powitaniu zebranych gości przez dyrektor Biblioteki Pedagogicznej w Krakowie, głos zabrała prowadząca pierwszy panel dr hab. prof. UP Grażyna Wrona z Krakowa. Pierwszym prelegentem był dr hab. Marek Nahotko z Uniwersytetu Jagiellońskiego. Autor wystąpienia scharakteryzował cechy przestrzeni Internetu, dzieląc je na: publiczną i prywatną, globalną i lokalną oraz transjęzyczną i międzykulturową, a także kontrolowaną i wolną. Kolejną prelegentką, Dorota Witczak, przedstawiła *Kolekcje Pedagogiczne Biblioteki Cyfrowej dla potrzeb*

nauki, edukacji i kultury. Swoje wystąpienie miała również przedstawicielka konsorcjum IBUK Libra, Anna Radoszewska, która zachęcała uczestników do korzystania z usług firmy. Magdalena Pilińska z Dolnośląskiej Biblioteki Pedagogicznej we Wrocławiu przedstawiła formy zarządzania zasobami cyfrowymi w bibliotece. Mówiła o wyzwaniach bibliotek pedagogicznych, które *muszą sprostać zmieniającym się potrzebom i oczekiwaniom współczesnych użytkowników, coraz częściej użytkowników cyfrowych. Biblioteka to przewodnik po świecie informacji*. Stwierdziła, iż *my obecnie nie tylko korzystamy z sieci, my już w niej i z nią żyjemy*. Kolejną prelegentką była dr Bogumiła Celer z PBP Książnicy Pedagogicznej im. A. Parczewskiego w Kaliszu, która przedstawiła zbiory specjalne Książnicy oraz ich wykorzystywanie w dydaktyce i badaniach regionalnych. Następnie głos zabrał przedstawiciel firmy RICOH Wiesław Śliwa, mówił o profesjonalnych rozwiązaniach dla zarządzania

dr Bogumiła Celer

dokumentami DOCUWARE, skierowanych do wszystkich firm i instytucji publicznych, w tym także jako wsparcie dla procesów administracyjnych i edukacyjnych funkcjonowania bibliotek i placówek oświatowych.

Moderatorem ostatniego panelu tegorocznego forum bibliotek pedagogicznych był prof. zw. dr hab. Zdzisław Pietrzyk z Instytutu Informacji Naukowej i Bibliotekoznawstwa, Uniwersytetu Jagiellońskiego, dyrektor Biblioteki Jagiellońskiej. Pierwszym prelegentem tej części obrad był Przemysław Dudasz

z Wydawnictwa Egis Media, który scharakteryzował interaktywny e-book jako podręcznik w nowej odsłonie. W bardzo ciekawy sposób przedstawił porównanie papierowego podręcznika z elektronicznym, przedstawiając wiele zalet nowego podręcznika, który wspiera tradycyjny. Następny referat przeniesiony z poprzedniego dnia przedstawili pracownicy Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej w Krakowie, Karol Baranowski i Katarzyna Mojska, którzy omówili między innymi wyniki badań nad kolekcjami w zbiorach biblioteki, charakteryzując księgozbiór Stowarzyszenia Nauczycielek w Krakowie oraz kolekcję płyt winylowych. Dr Lidia Ippold z Biblioteki Pedagogicznej w Skawinie zaprezentowała zbiór literatury terapeutycznej dla dzieci, rodziców i wychowawców, potrzebnej w radzeniu sobie z problemami żywioowymi i wychowawczymi. W następnym wystąpieniu redaktor naczelna LUSTRA BIBLIOTEKI, Barbara Morawiec, pełniąc patronat medialny nad konferencją, dowodziła iż *biblioteki są otwarte dla wszystkich, a czytanie jest modne*. Ostatnią prelegentką forum była Anna Podbielska z Małopolskiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli, która w zastępstwie autorki referatu *Prezentacja systemu pracy z uczniami zdolnymi – projekt Diament*, przedstawiła jego treść. Projekt Diament ma dostrzegać i aktywizować ucznia, wyłaniać i pobudzać jego możliwości, energię i talenty. Panel zakończył się krótką refleksją prowadzącego oraz dyskusją podsumowującą, która skupiła się wokół zadań, roli i przyszłości bibliotek pedagogicznych. W czasie konferencji zorganizowana została wystawa książek z wyjątkowymi wpisami i dedykacjami ze zbiorów Biblioteki Pedagogicznej w Krakowie. Swoje reklamy promocyjne w holu biblioteki przedstawiły takie firmy jak: IBUK Libra, RICOH, czy ProgMan. Na zakończenie organizatorzy zaprosili na kolejne III Ogólnopolskie Forum Bibliotek Pedagogicznych, w czerwcu 2015 r., również w Krakowie.

Fotografie pochodzą ze strony internetowej Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej im. Huguona Kołłątaja w Krakowie, <https://www.pbw.edu.pl/o-nas/galeria/ii-ogolnopolnskie-forum-bibliotek-pedagogicznych>

► Anna Wojtyńska

Bibliotekarz Książnicy Pedagogicznej w Kaliszu

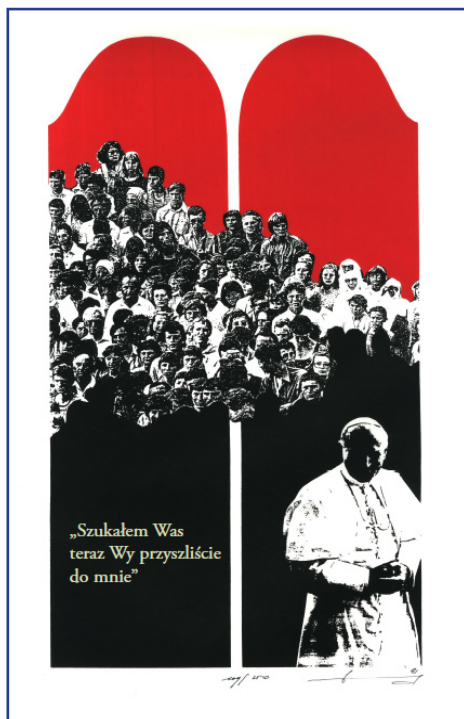
Post scriptum do wystaw w Książnicy Pedagogicznej w Kaliszu

Od 1 marca do 31 maja 2014 r. w Książnicy Pedagogicznej im. A. Parczewskiego w Kaliszu można było oglądać wystawę „W kręgu kultury ludowej” przygotowaną z okazji 200. rocznicy urodzin wybitnego polskiego etnografa Oskara Kolberga. Część wystawy, która została zaprezentowana w antyramach składała się z następujących działów tematycznych: stroje ludowe, muzyka ludowa, sztuka ludowa, ginące piękno (zawody ludowe), budownictwo ludowe. W gablotach wyeksponowano wybór materiałów o tematyce ludowej ze zbiorów Biblioteki (książki, publikacje prasowe, dokumenty życia społecznego, pocztówki, płyty z nagraniami muzyki ludowej) oraz ze zbiorów osób prywatnych (elementy strojów ludowych, sprzętu domowego, rzeźby). Głównym celem wystawy było zachęcenie odbiorców do poszerzania wiedzy o życiu i twórczości Oskara Kolberga i tradycjach ludowych poprzez korzystanie z zasobów Biblioteki.

Z okazji 17. rocznicy wizyty Jana Pawła II w Kaliszu Książnica przygotowała wystawę prezentującą postać świętego. Ekspozycję zatytułowaną „Jan Paweł II – Święty Pielgrzym” tworzyły głównie grafiki z teki Zygmunta Baranka „Dekalog czyli Pielgrzym Polski 1991” wydanej przez Centrum Kultury i Sztuki w Kaliszu. Grafiki wzbogacono wypowiedziami Ojca Świętego m.in. o bibliotece. W 1999 r. poświęcając gmach Biblioteki Uniwersyteckiej w Warszawie Ojciec Święty mówił: *Biblioteka jest instytucją, która samym swoim istnieniem świadczy o rozwoju kultury. Jest ona bowiem skarbnicą piśmiennictwa, przez które człowiek wyraża swój zamysł twórczy, inteligencję, znajomość świata i ludzi, a także umiejętność panowania nad sobą, osobistego poświęcenia, solidarności i pracy dla rozwoju dobra wspólnego. (...) Biblioteka jest więc szczególną świątynią twórczego ducha ludzkiego, który odzwierciedla owo Boże Technienie, jakie towarzyszyło dziełu stworzenia świata i człowieka.* W gablotach zaprezentowano zbiory biblioteki poświęcone Papieżowi, pozycje książkowe, czasopiśmiennicze, albumy, a także wydawnictwa elektroniczne. Znaleźć można było również drukowane okolicznościowe drobiazgi z bibliotecznego zbioru dokumentów życia społecznego. Jedna z gablot zawierała pamiątki związane z wizytą Ojca Świętego w Kaliszu 4 czerwca 1997 r. Wystawę można było oglądać od 1 czerwca do 31 sierpnia 2014 r. w budynku Książnicy przy ul. Południowej.

Kuratorami wystaw były Bogumiła Celer i Anna Wojtyńska z Działu Zbiorów Specjalnych Książnicy.

► Henryka Karolewska

Bibliotekarz Książnicy Pedagogicznej w Kaliszu

VIII Bałtycka Konferencja Zarządzanie i Organizacja Bibliotek "Czytelnictwo w dobie informacji cyfrowej. Rozwój, bariery, technologie" - sprawozdanie

W dniach 15-16 maja 2014 r. odbyła się VIII Bałtycka Konferencja z cyklu *Zarządzanie i Organizacja Bibliotek* pod hasłem *Czytelnictwo w dobie informacji cyfrowej. Rozwój, bariery, technologie*. Jej organizatorzy to Uniwersytet Gdański, Komisja Zarządzania i Marketingu Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich oraz Biblioteka Politechniki Gdańskiej. Uczestnikami konferencji byli przedstawiciele środowiska bibliotecznego z całego kraju, reprezentujący niemal wszystkie typy bibliotek: uczelniane - z jednostek publicznych i niepublicznych, pedagogiczne i publiczne, a także naukowcy reprezentujący nauki bibliologiczne. Wśród ok. 70 osób znaleźli się autorzy 41 referatów wygłoszonych podczas 6 sesji tematycznych.

Pierwszego dnia miejscem obrad był Wydział Filologiczny UG. Trzy sesje poświęcone były: współczesnym problemom czytelnictwa, czytelnictwu dzieci i młodzieży oraz działalności bibliotek wobec problemów czytelnictwa. Prelegenci analizowali m. in.: wpływ nowych technologii na czytanie naukowe, temat upowszechniania czytelnictwa na łamach fachowej prasy i nowe technologie w świecie książki. Wskazywano, że czyta się coraz więcej bardzo zróżnicowanych materiałów poświęcając jednak na to coraz mniej czasu.

Z punktu widzenia mniejszych bibliotek interesujące były referaty dr B. Żołędowskiej-Król i A. Maroń z Uniwersytetu Śląskiego. Pierwszy przedstawiał wybrane programy promujące rozwój czytelnictwa na świecie, w tym Bookstart – program narodowy, który ma na

celu zapewnienie swobodnego dostępu do książek dla każdego dziecka w Wielkiej Brytanii. W trakcie wizyty u lekarza rodzice otrzymują walizeczkę zawierającą „Bookstart for babies” – zestaw przeznaczony dla niemowląt w wieku 0-12 miesięcy złożony z: dwóch kolorowych książeczek, laminowanej strony z rymowanymi, ulotki informacyjnej i porady jak czytać by zainteresować dziecko, listy książek dla niemowląt oraz zaproszenia do zapisania się do biblioteki.

Druga referentka omówiła sposób i efekty funkcjonowania włoskiego projektu promującego głośne czytanie najmłodszym Nati per leggere (Urodzeni po to, by czytać). Wczesne kształtowanie potrzeb czytelniczych maluchów ułatwia bibliotekarzom współpracę z nimi na kolejnych etapach edukacji. Można wtedy wykorzystywać np. podcasting BookTalks Quik and Simple Nancy Keane w popularyzowaniu literatury dla dzieci oraz czytelnictwa wśród nich, który w swym wystąpieniu przedstawiła M. Bosacka z Biblioteki Instytutu Pedagogiki Uniwersytetu Wrocławskiego. Inspirujący była prelekcja dr M. Cyrklaff z Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu poświęcona Lipdub jako nowoczesnej formie promocji instytucji non-profit (na przykładzie bibliotek). Prezentowane przykłady efektywnych wideoklipów promujących mniejsze biblioteki z pewnością przekonały wielu uczestników konferencji, że warto stworzyć atrakcyjną e-wizytówkę swej instytucji. Do tradycyjnych metod promocji bibliotek szkolnych, jakimi są święta

biblioteczne odwoływały się natomiast prof. M. Antczak i P. Krzewicka z Uniwersytetu Łódzkiego, analizując wyniki sondażu w bibliotekach szkół łódzkich. Kilka prelegentek zajęło się systemami wspierania czytelnictwa osób z niepełnosprawnościami, np. niewidomych czy upośledzonych umysłowo przez różnego rodzaju instytucje.

16 maja uczestnicy konferencji gościli w gmachu Politechniki Gdańskiej. Impreza wpisła się w program obchodów Jubileuszu 110-lecia Politechniki. W programie obrad przewidziano trzy sesje, z czego jedna odbywała się równolegle w dwóch salach. Podczas sesji IV zajmowano się szerzej polskimi i światowymi programami wspierającymi rozwój czytelnictwa i promującymi książki. Badano np. działania podejmowane przez biblioteki szwedzkie i łódzkie (referaty dr M. Chacińskiej z Uniwersytetu Gdańskiego i M. Augustyniak z Uniwersytetu Łódzkiego). M. Curyło z Biblioteki Katedry UNESCO UJ dokonała ciekawego przeglądu działań polskich kawiarni literackich jako atrakcyjnej przestrzeni dla spotkań osób zainteresowanych książką. Temat kolejnej sesji brzmiał *Czytelnictwo w środowisku naukowym*. Obok autorów referatów rozpatrujących zagadnienia czytelnictwa w oparciu o badania bibliotek uczelnianych Częstochowy, Olsztyna i Wrocławia wystąpiły dr B. Celer i A. Zimna z referatem *Czytelnictwo studentów w latach 2009-2013 w świetle badań statystycznych Książnicy Pedagogicznej im. A. Parczewskiego w Kaliszu. Studium komparatystyczne*. W dyskusji wyrażono pogląd, że wiele wniosków z badań czytelniczych okazało się wspólnych dla prezentowanych bibliotek mimo odmienności placówek. Wystąpienia na równoległej sesji poświęcone były *Aktywności bibliotek akademickich*. Przedstawiono badania książnic z Łodzi i Białegostoku. Ostatnia sesja obejmowała sześć referatów na temat *Wpływu marketingu i działań pro jakościowych na czytelnictwo*. Trzy wystąpienia spośród nich zawierały przede wszystkim rozważania teoretyczne natomiast pozostali prelegenci propo-

nowali w rozwiązywaniu problemów bibliotek wybrane narzędzia i metody stosowane dotąd głównie w biznesie. Byli to M. Karwowski (*Zarządzanie przez jakość odpowiedzią na nowe funkcje społeczne bibliotek*), dr Z. Gruszka (*Customer Satisfaction Index jako narzędzie badania poziomu satysfakcji w bibliotekarstwie*) oraz Ł. Gworek (*Kody QR – nowe możliwości w środowisku bibliotecznym*).

Po raz kolejny Bałtycka Konferencja gromadząca bibliotekarzy – praktyków i teoretyków przebiegała w atmosferze sprzyjającej wymianie poglądów i doświadczeń oraz inspi-

rującym dyskusjom, zarówno na forum, jak i tych kulturalowych.

Konferencji towarzyszyła specjalnie przygotowana na tę okazję wystawa pt. *Odkryte na nowo...*, prezentująca najcenniejsze stare druki Biblioteki Politechniki Gdańskiej w zasobach Pomorskiej Biblioteki Cyfrowej.

Zbiór referatów ukaże się w tomie pokonferencyjnym.

► Paulina Pacyna Dawid

Bibliotekarz Liceum Ogólnokształcącego
Nr 1 im. mjr Henryka Sucharskiego w Kępnie

Konkurs na logo Dnia Patrona Szkoły

W związku z nadchodzącymi obchodami Dnia Patrona Szkoły Liceum Ogólnokształcącego Nr 1 im. mjr Henryka Sucharskiego w Kępnie, biblioteka szkolna zainicjowała przeprowadzenie konkursu na logo Dnia Patrona Szkoły, we współpracy z Radą Samorządu Uczniowskiego.

Opracowany na potrzeby konkursu regulamin został rozdany przez członków RSU wszystkim przewodniczącym klas pierwszych i drugich. Stosowny komunikat nadano przez szkolny radiowęzeł, notka na temat konkursu ukazała się na stronie internetowej szkoły.

Na konkurs wpłynęły 2 prace, których autorami były zespoły klasowe oraz 6 prac indywidualnych twórców (wszystkie projekty zostały wyeksponowane w Dniu Patrona Szkoły w formie wystawy).

Jury w składzie: nauczyciel polonista – główny organizator Dnia Patrona Szkoły, nauczyciel - opiekun Rady Samorządu Uczniowskiego i nauczyciel bibliotekarz oraz członkowie RSU – reprezentanci klas trzecich, wybrali zwycięskie logo Dnia Patrona Szkoły autorstwa uczennicy - Dominiki Gruszki z klasy II C. Projekt wydrukowano w formie baneru, który od tej pory będzie stanowił oficjalne logo obchodów Dnia Patrona Szkoły.

Nagroda ufundowana przez Radę Rodziców i dyplomy dla wszystkich uczestników konkursu zostały wręczone w Dniu Patrona Szkoły. Organizatorzy zdecydowali się także nagrodzić zaangażowanie klas, które wzięły udział w konkursie – otrzymały one „białą kartkę” (tzw. dzień bez pytania).

► Maria Kubacka-Gorwecka

Starszy kustosz Miejskiej Biblioteki Publicznej
im. A. Asnyka w Kaliszu

Wycieczka szkoleniowa bibliotekarzy z Tych w Miejskiej Bibliotece Publicznej im. Adama Asnyka w Kaliszu - fotoreportaż

Biblioteka Główna Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Adama Asnyka w Kaliszu, 12 kwietnia 2014 r. gościła grupę bibliotekarzy z Sekcji Bibliotekarskiej przy Zarządzie Oddziału Związku Nauczycielstwa Polskiego w Tychach.

Eleonora Morawska (kierownik Biblioteki Główniej) oraz Jolanta Rolnik (wiceprzewodnicząca Sekcji Bibliotekarskiej) wymieniły dary, publikacje regionalne dla reprezentowanych placówek

Ponad 20-osobowej grupie bibliotekarzy śląskich, opowiedziano historię biblioteki. Goście z zaciekawieniem przeglądali kroniki biblioteki, które odnotowują działalność kulturalną instytucji. W miłej atmosferze nastąpiła wymiana doświadczeń zawodowych

Maria Kubacka-Gorwecka zaprezentowała
Dział Informacyjno-Bibliograficzny

Mamy się czym pochwalić, również „Bliżej Biblioteki” zajmuje zaszczytne miejsce w naszych zbiorach

Zbiory specjalne, unikatowe i wyjątkowe przedstawiła Monika Sobczak-Waliś

Urszula Włodarska zaprezentowała gościom dział, który kształtuje profil i charakter zbiorów biblioteki - Dział Gromadzenia i Opracowania

Na zakończenie spotkania zwiedzano magazyny, zakamarki biblioteki wzbudziły podziw

Podczas spotkania pokazano najcenniejsze zbiory oraz możliwości korzystania ze zgromadzonego księgozbioru i zasobów cyfrowych.

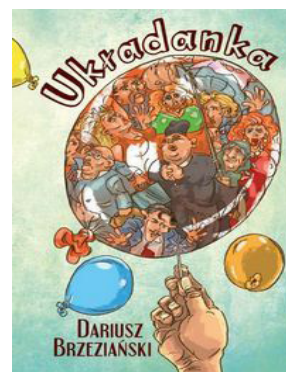
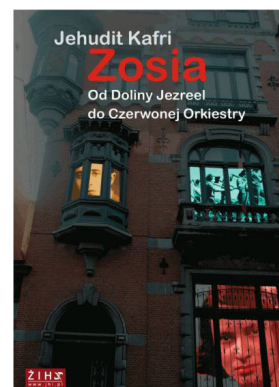
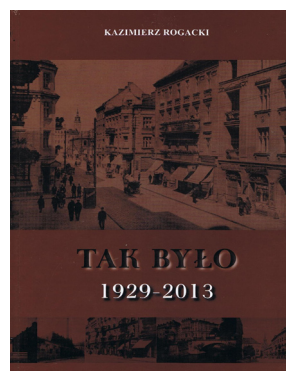
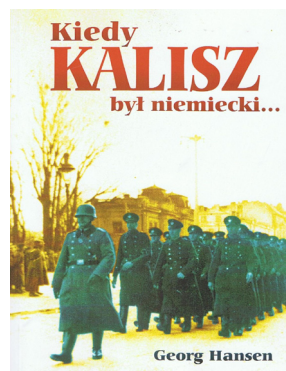
► Ewa Obała

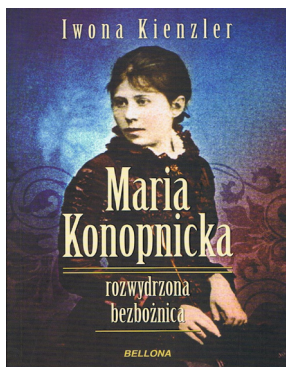
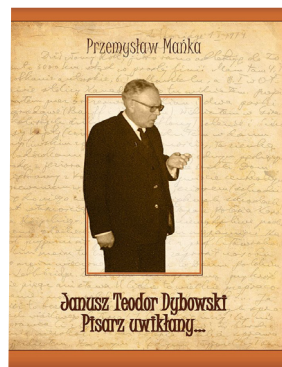
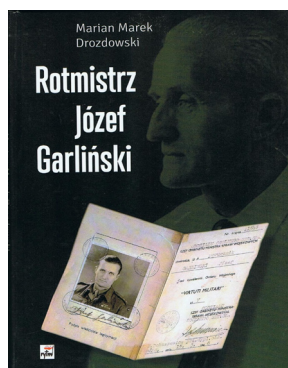
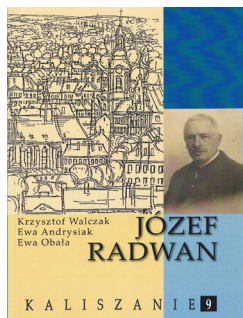
Bibliotekarz Książnicy Pedagogicznej
w Kaliszu

Książki regionalne w naszych bibliotekach

Biblioteki Kalisza i okolic wzbogaciły się o kolejne wydawnictwa regionalne, które warto przedstawić w stałym kąciku „Bliżej Biblioteki”, polecającym najnowsze publikacje o tym charakterze. Pośród wydawnictw warto wymienić m.in. powieść dokumentalną pt. „Kiedy Kalisz był niemiecki... Córka na tropach okupantów” prof. Georga Hanse- na, opartą na znalezionym pamiętniku ojca, rekonstrukcji wydarzeń z dzieciństwa i odszukanych w archiwach dokumentów. Autor udokumentował w niej czas drugiej wojny światowej w Kaliszu, widzianej z niemieckiej perspektywy, opisując warunki życia i nastroje okupantów w Polsce. Kolejna publikacja, autorstwa Kazimierza Rogackiego, oparta również na wspomnieniach, nosi tytuł „Tak było 1929-2013”. Jest to opowieść o życiu rodziny autora w Kaliszu, połączona elementami autobiograficznymi i ozdobiona wieloma niezwykle ciekawymi zdjęciami. Inna powieść, także oparta na faktach, to „Zośka. Od Doliny Jezreel do Czerwonej Orkiestry” izraelskiej pisarki Jehudit Kafri, której akcja rozgrywa się w Europie i na Bliskim Wschodzie. Ta zbeletryzowana rekonstrukcja faktów związana jest z etapami życia Zofii Poznańskiej, poczynając od jej dzieciństwa i młodości spędzonej w Kaliszu, po emigrację do Palestyny i innych krajów, gdzie zaangażowała się w działalność podziemnych organizacji i siatek szpiegowskich. Przy tych ciekawych pozycjach warto także przedstawić debiut literacki Dariusza Brzezińskiego pt. „Układanka”. Jest to powieść akcji, której fabuła rozgrywa się w grodzie nad Prosną. Autor w swej zabawie literackiej nawiązuje do testamentu znanego kaliszczanina Władysława Stancukowskiego – lekarza i filantropa żyjącego w XIX w. i bohaterów powieści obliżuje do jego poszukiwań; zostawia przy tym ślady w miejscach rozpoznawalnych dla znawców historii Kalisza.

Następna z kaliskich książek, które zapełniły biblioteczną półkę, jest kolejny, dziewiąty już tomik serii „Kaliszanie”. Tym razem przedstawiono „Józefa Radwana (1858-1936). Prawnika, wydawcę i działacza społecznego”. Autorzy (Krzysztof Walczak, Ewa Andrysiak i Ewa Obała) ożywili

znaną postać dawnego Kalisza, człowieka nieprzeciętnego, prawnika, redaktora, drukarza, twórcę i właściciela „Gazety Kaliskiej”, a także założyciela i wieloletniego prezesa Kaliskiego Towarzystwa Wioślarskiego. Józef Radwan pokazany na tle rodziny i przyjaciół, pracujący i działający przypomniał, że jego pokolenie dobrze przysłużyło się Polsce. Inna ciekawa postać kaliska uwieczniona na papierze to „Rotmistrz Józef Garliński (1913-2005)” autorstwa Mariana Marka Drozdowskiego. Biografia ta przypomina oficera Wywiadu Bezpieczeństwa KG Armii Krajowej, więźnia Pawiaka, Auschwitz, Neuengamme, pisarza, historyka oraz kustosza Pamięci Narodowej. W książce przedstawiono losy człowieka, dla którego Polska była sprawą najważniejszą.

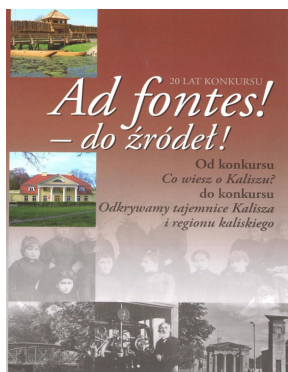
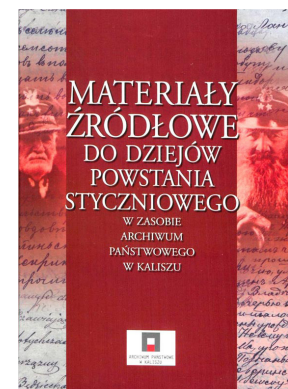
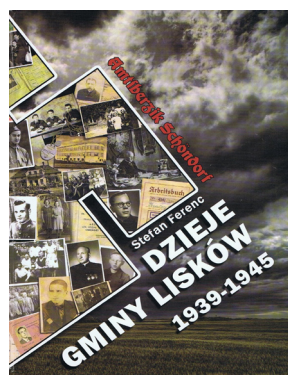
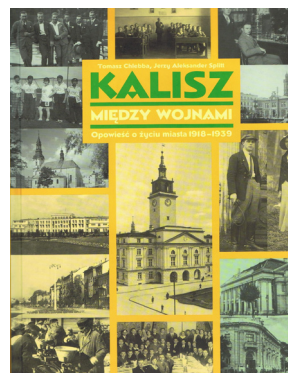
Kolejną ważną sylwetkę kaliszana ukazuje książka pt. „Janusz Teodor Dybowski. Pisarz uwikłany...” Przemysław Mańki. Monografia ta nie tylko scala i prostuje dotychczasowe biogramy bohatera, ale uzupełnia je materiałami źródłowymi i relacjami osób znających go osobiście. Autor oprócz ukazania warsztatu pisarskiego Dybowskiego, przedstawia jego życie uwikłane w niełatwą historię naszego narodu, mającą wpływ na jego twórczość. W innym stylu pokazana została postać pisarki bliskiej sercu kaliszan, budząc sensację już samym tytułem „Maria Konopnicka rozwydrzona bezbożnica”. Jak twierdzi autorka, Iwona Kienzler, nazwano tak Konopnicką za jej życia w kręgu kół prawicowych i kościelnych za przedstawienie przez nią w przychylny sposób postaci uznanych za heretyków. Jednak obraz pisarki borykającej się z trudnościami finansowymi, uwikłanej w związki z mężczyznami, wychowującej sześcioro dzieci i posądzanej o dwuznaczny związek z malarką, to nietypowy przekaz, pokazujący Marię Konopnicką jako kobietę szukającą samospełnienia, choć nie do końca będącą emancypantką tamtych czasów.

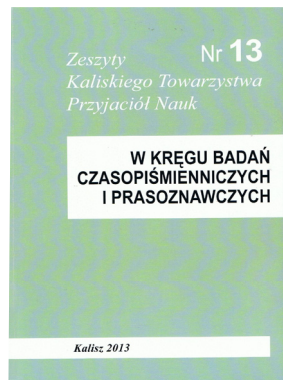
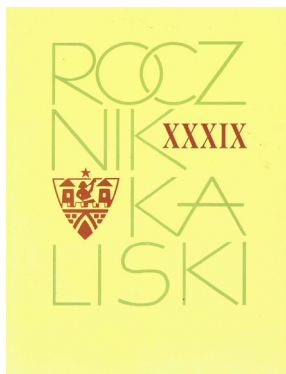
Kolejne publikacje, które dołączyły do regionalnej bibliotecznej kolekcji to „Kalisz między wojnami. Opowieść o życiu miasta 1918-1939” Tomasza Chlebby i Jerzego Splitta, „Dzieje Gminy Lisków 1939-1945” Stefana Ferencza oraz „Album de Kalisch”. Pierwsza z nich ukazuje miasto w II Rzeczypospolitej, poczynając od podnoszenia się z ruin po najróżniejsze dziedziny życia rozwijającego się grodu nad Prosną. Poszczególne rozdziały opatrzone są pięknymi fotografiami i licznymi opisami. Do książki dołączono dwa dodatki: reprint planu miasta z połowy lat 30. XX w. oraz reprint przewodnika po Kaliszu z 1932 r. Druga z wymienionych książek przedstawia historię gminy Lisków w czasie drugiej wojny światowej. Autor utrwalił w niej wspomnienia i opowiadania świadków wojennych losów Liskowa i jego okolic oraz przypomniał poległych mieszkańców, opierając się na materiałach archiwalnych. Trzecia książka to przepiękny album ze zbiorem 22 naj-

starszych fotografii i widoków dawnego miasta Kalisza, wydany w formie reprintsu z fotografiami autorstwa Jana Wilhelma Diehla z lat 60. XIX wieku.

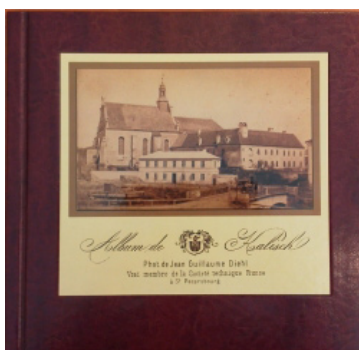
Zasoby bibliotek powiększyły także książki, które zostały wydane w ostatnim czasie, by uwiecznić obchody 150. rocznicy powstania styczniowego oraz by ocalić od zapomnienia dokumenty i minione wydarzenia regionu. Do wydawnictw tych należy pokłosie konferencyjnych wystąpień pt. „Powstanie styczniowe we wschodniej Wielkopolsce. 150-lecie narodowego zrywu i tragedii” pod red. Elżbiety Steczek-Czerniawskiej i Piotra Gołdyna. Nawiązuje ono do narodowowyzwoleńczego czynu Polaków XIX wieku i oddaje hołd bohaterom tych zmagani w artykułach autorstwa M. Jarneckiego, A. Buławy, R. Prejsa, M. Sobczak-Waliś, J. Miluśkiej-Stasiak i E. Obały. Znaczenie tamtych wydarzeń dokumentuje również książka opracowana przez Grzegorza Walisia nosząca tytuł „Materiały źródłowe do dziejów powstania styczniowego w zasobach Archiwum Państwowego w Kaliszu” pod red. Grażyny Schlender. Wprowadza ona w zasoby archiwum, omawia materiały dotyczące powstania, przedstawia dokumenty z lat 1861-1933 oraz skany ciekawych i wartościowych materiałów źródłowych. Kolejna publikacja, której tytuł brzmi „Ocalmy od zapomnienia. Darczyńcy Archiwum Państwowego w Kaliszu i ich dary” opracowana także przez G. Walisia i wydana pod red. G. Schlender, jest pamiątkowym katalogiem wystawy prezentowanej w tej instytucji i składa się z trzech części: wprowadzenia, które charakteryzuje dary pod względem rzeczowym, interesujących ilustracji i wykazu stanowiącego katalog wystawy. Następne wydawnictwo to zestawienie wiedzy o Kaliszu i regionie przeznaczone dla dzieci i młodzieży, a podsumowujące 20-lecie konkursów organizowanych dla uczniów szkół. Ten jubileuszowy egzemplarz pt. „Ad fontes! – Do źródeł! Od konkursu - Co wiesz o Kaliszu? do konkursu - Odkrywamy tajemnice Kalisza i regionu kaliskiego”, zebrany i opracowany został przez Annę Bestian-Zajac i wydany pod red. G. Schlender. Opatrzony przedmową prezydenta miasta Kalisza i starosty kaliskiego, zawiera przypomnienie organizowanych konkursów, w tym konkursowe pytania i odpowiedzi na nie; publikację urozmaicoła wspomnieniowymi fotografiami i fragmentami prac laureatów.

W naszych bibliotekach systematycznie gromadzone są także periodyki. W ostatnim czasie ukazał się „Rocznik Kaliski” t. 39, pod red. Andrzeja Nowaka i Tadeusza Krokosa, którego tematem wiodącym była rocznica wybuchu powstania styczniowego i konferencja związana z reprintem dzieła Artura Szyka „Statut Kaliski”. Inne wydawnictwo, zatytułowane „Dziedzictwo kulturowe miasta Kalisza i regionu południowej Wielkopolski” pod red. Samanty Kowalskiej zaprezentowało się wydając już trzeci tom pod tym

tytułem. Jego idea jest przybliżenie zapomnianych osób, wydarzeń, obiektów architektonicznych, dokumentów, ginących zawodów, obyczajów itp., tworząc przy tym odniesienia do regionalnego i lokalnego dziedzictwa kulturowego. Ukazał się ostatnio również numer czasopisma, które zostało wpisane na listę periodyków punktowanych Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Jest to 13 numer „Zeszytów Kaliskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk” pt. „W kręgu badań czasopiśmienniczych i prasoznawczych” pod red. Ewy Andrysiak i Krzysztofa Walczaka. Publikacja poświęcona jest pracom badawczym w obszarze prasy regionalnej i lokalnej; zawiera m.in. artykuł obcojęzyczny i uzupełniona jest kroniką działalności towarzystwa. Ostatnie czasopismo to kwartalnik „Kaliszanie w Warszawie” nr 68-69, który ukazuje się dzięki inicjatywie Klubu Kaliszan w Warszawie. Pismo charakteryzuje się różnorodnością treści, mamy w nim m.in.: wspomnienia, informacje, recenzje, dokonania klubu, a także wiersze i drobne formy literackie. W ostatnim numerze, który ukazał się w związku z jubileuszem 25-lecia stowarzyszenia, można znaleźć antologię tekstów opublikowanych w kwartalniku w latach 1992-2013. Czekamy na kolejny numer, który pewnie będzie zawierał przebieg tak ważnej dla kaliszan w Warszawie uroczystości.

1949

2014

KSIĄŻNICA
PEDAGOGICZNA
IM. A. PARCZEWSKIEGO W KALISZU

65 LAT MINĘŁO

WYSTAWA JUBILEUSZOWA

Wystawę można oglądać w siedzibie Biblioteki
przy ul. Południowej 62
od 15 września do 31 grudnia 2014 r.

KALENDARIUM

ważniejszych wydarzeń

Książnicy Pedagogicznej im. A. Parczewskiego
w Kaliszu

1949 – powołanie Pedagogicznej Biblioteki Powiatowej w Kaliszu w gmachu ówczesnego starostwa

1951 – przeniesienie księgozbioru do budynku przy ul. Walki Młodych nr 4 (obecnie ul. Niecała)

1 kwietnia 1958 – kierownictwo biblioteki objęła Izabela Wanke, biblioteka otrzymała lokal w gmachu Prezydium Powiatowej Rady Narodowej przy Inspektoracie Oświaty

25 listopada 1964 – Minister Oświaty Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej Wacław Tułodziecki z wizytą w bibliotece

12 września 1966 – Konferencja poświęcona środkom audiowizualnym w pedagogicznych bibliotekach powiatowych

styczeń 1973 – stanowisko dyrektora placówki objęła Feliksa Walczakowa

wrzesień/październik 1973 – biblioteka przejęła księgozbiór istniejący przy ZNP w Kaliszu

styczeń 1974 – po odejściu na emeryturę Feliksy Walczakowej funkcję dyrektora objął Krzysztof Walczak

1 września 1975 – zmiana nazwy Pedagogicznej Biblioteki Powiatowej na Pedagogiczną Bibliotekę Wojewódzką w Kaliszu; filie w: Jarocinie, Kępnie, Krotoszynie, Ostrowie Wielkopolskim, Ostrzeszowie, Pleszewie, Syovie i Wieruszowie

grudzień 1976 – przeniesienie biblioteki na ul. Franciszka Zubrzyckiego 13 (obecnie: Nowy Świat 13)

1 września 1976 – w strukturze PBW wyodrębniono Dział Udostępniania, na kierownika powołano Danutę Chumieję

9 czerwca 1982 – Biblioteka Oddziału Doskonalenia Nauczycieli w Kaliszu włączona

została do zbiorów Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej

1 sierpnia 1982 – dyrektor Krzysztof Walczak został usunięty ze stanowiska ze względów politycznych

1 września 1982 – funkcję dyrektora objął Antoni Buksakowski

1 stycznia 1986 – dyrektorem PBW została Cecylia Olejnik-Bugajna

1 lutego 1990 – funkcję dyrektora przestała pełnić Cecylia Olejnik-Bugajna; obowiązki dyrektora ponownie objął Krzysztof Walczak

1990 – pierwszym wicedyrektorem PBW została Ewa Andrysiak

18-21 maja 1992 – delegacja pracowników biblioteki przebywała w Miejskiej Bibliotece w Hamm

11 czerwca 1992 – biblioteka przyjęła gości z Miejskiej Biblioteki w Hamm

14 maja 1994 – uroczystość nadania bibliotece imienia Alfonsa Parczewskiego, m. in. z udziałem jego wnuczki Antoniny Meysztowiczowej. Sympozjum pt. „Alfons Parczewski. Człowiek i dzieło”

15-16 czerwca 1994 – konferencja poświęcona współdziałaniu bibliotek pedagogicznych z doradcami metodycznymi do spraw bibliotek szkolnych przygotowana wspólnie z WOM w Kaliszu

10 października 1996 – biblioteka współorganizatorem sympozjum naukowego poświęconego „90-leciu bibliotekarstwa powszechnego w Kaliszu”

1 stycznia 1999 – w związku ze zmianami administracyjnymi w kraju PBW w Kaliszu została podporządkowana Sejmikowi Samorządowemu Województwa Wielkopolskiego i Urzędowi Marszałkowskiemu w Poznaniu

1 października 1999 – stanowisko wicedyrektora objęła dr Danuta Wańka

grudzień 1998 – pierwsze komputery w bibliotece

27 maja 2000 – sesja popularnonaukowa „150. rocznica urodzin Alfonsa i Melanii Parczewskich”

1 września 2000 – zmiana nazwy z Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej na Książnicę Pedagogiczną im. Alfonsa Parczewskiego

18 czerwca 2001 – uroczyste przekazanie darowizn artysty grafika Władysława Kościelniaka i literata Eligiusza Kor-Wałczaka do zbiorów Książnicy

1 stycznia 2002 – uruchomienie systemu kart elektronicznych, który zastąpił dotychczasowy tradycyjny sposób wypożyczania

17 października 2003 – dyrektor dr Krzysztof Wałczak został powołany przez Ministra Kultury do nowego składu Krajowej Rady Bibliotecznej

grudzień 2003 – rozpoczęcie komputeryzacji w filiach

2 stycznia 2004 – udostępnianie zbiorów biblioteki poprzez terminale komputerowe

16 stycznia 2006 – uroczystość przekazania Książnicy pracowni przez artystę grafika Władysława Kościelniaka

1 lutego 2006 – otwarcie Pracowni Multimedialnej w Dziale Informacyjno – Bibliograficznym

11-12 maja 2006 – Książnica organizatorem Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej „Biblioteki pedagogiczne wobec wyzwań współczesnej oświaty”

2-3 czerwca 2006 – w Książnicy miało miejsce III Forum Bibliofilów w Kaliszu

22 sierpnia 2006 – wprowadzenie możliwości zamawiania i rezerwowania książek oraz sprawdzania stanu konta przez Internet

14-16 września 2007 – Książnica współorganizatorem X Ogólnopolskiego Zjazdu Bibliofilów w Kaliszu

23 października 2009 – jubileusz 60-lecia biblioteki i 160-lecia urodzin A. Parczewskiego

5 lutego 2010 – zmarła Antonina Meysztowiczowa, przyjaciel i darczyńca Książnicy, wnuczka Alfonsa Parczewskiego (patrona biblioteki)

1 kwietnia 2010 – nastąpiły zmiany kadrowe w bibliotece. Stanowisko wicedyrektora objęła prof. dr hab. UŁ Ewa Andrysiak, Henryka Karolewska została mianowana kierownikiem Działu Informacyjno-Bibliograficznego Książnicy. Do Działu Zbiorów Specjalnych przyjęto nowego pracownika – Annę Wojtynę

13 stycznia 2011 – uruchomiona została strona Książnicy na portalu społecznościowym Facebook

14 listopada 2011 – prof. dr hab. Ewa Andrysiak została uhonorowana przez Prezydenta Rzeczypospolitej Złotym Krzyżem Zasługi za prace na rzecz Kaliskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk, Towarzystwa Przyjaciół Książki i Książnicy Pedagogicznej im. A. Parczewskiego w Kaliszu. Uroczystość wręczenia odznaczenia odbyła się w Auli Ogólnokształcącej Szkoły Muzycznej II stopnia im. M. Karłowicza w Poznaniu

1 grudnia 2011 – nastąpiły zmiany organizacyjne i kadrowe w bibliotece. Powołano Dział Magazynów i Konserwacji Zbiorów, którego kierownikiem została Ewa Obała, a pracownikami Aldona Zimna i Grażyna Karczewska dotychczasowi pracownicy działu udostępniania

21 września 2012 – uruchomiona została nowa wersja systemu bibliotecznego SOWA2 oraz nowy serwis katalogu on-line

kwiecień 2013 – do zbiorów Książnicy trafiły niedostępne dotychczas w Polsce, zdigitalizowane roczniki „Kaliszanina: gazety miasta Kalisz i jego okolic” z lat 1878, 1880, 1881, 1883, 1885-1887, 1891

6 czerwca 2013 – ukazał się pierwszy numer „Bliżej Biblioteki. Pisma bibliotekarzy Wielkopolski południowo-wschodniej”

grudzień 2013 – rozpoczął się pierwszy etap przeprowadzki biblioteki do nowego budynku przy ul. Południowej 62

Oddany sprawie

Rozmowa

z prof. Krzysztofem Walczakiem

- dyrektorem Książnicy Pedagogicznej im. A. Parczewskiego w Kaliszu

Bogumiła Celer: Rok 2014 jest dla Książnicy Pedagogicznej im. A. Parczewskiego w Kaliszu wyjątkowy, nie tylko ze względu na zmianę siedziby, ale przede wszystkim w tym roku biblioteka obchodzi jubileusz 65-lecia działalności. Myślę, że to dobra okazja aby zadać Panu kilka pytań i dowiedzieć się czegoś więcej o naszym „Szefie”. Czy zechce Pan zaspokoić naszą ciekawość?

Krzysztof Walczak: Z przyjemnością

BC.: W 1974 r. objął Pan stanowisko dyrektora biblioteki. Jak Pan wspomina początki swojej pracy w bibliotece? Z jakimi problemami musiał się Pan zmagać?

KW.: W styczniu 1974 r. jako jeden z najmłodszych – bo dwudziestotrzyletni – szefów bibliotek, objąłem stanowisko dyrektora Pedagogicznej Biblioteki Powiatowej w Kaliszu. Kluczem do tego wydarzenia było posiadanie magisterium bibliotekoznawstwa; byłem drugim w Kaliszu posiadaczem tego dyplomu, nadanego mi zaledwie półtora roku wcześniej przez mój Uniwersytet Wrocławski. Biblioteka pedagogiczna mieściła się ówczesnie w niedużym pomieszczeniu dzisiejszego Starostwa Powiatu Kaliskiego, licząc – trudno uwierzyć – trochę ponad 10 tys. książek i dysponując trzyosobową (łącznie z dyrektorem) załogą. Wkrótce jednak nadeszły czasy prosperity, bowiem placówka uzyskała rangę wojewódzkiej, co oznaczało szybki wzrost kadrowy i materialny. Problemu nie stanowił brak pieniędzy, lecz brak książek, które warto było mieć w księgozbiorze biblioteki. To także czas bardzo dobrej współpracy z ówczesnymi kuratorami oświaty i wychowania, rozumiejącymi potrzebę promieniowania tej placówki na całe młode województwo kaliskie.

BC.: Czy w ciągu tak wielu lat pracy zawodowej miał Pan momenty zwątpienia w to co robi?

KW.: Prócz wielu znakomitych lat, były też chwile trudne dla mnie osobiście; mam tu na myśli przede wszystkim usunięcie mnie w pierwszych miesiącach stanu wojennego ze stanowiska dyrektora biblioteki. Nie zmarnowałem jednak tego czasu przygotowując wreszcie rozprawę doktorską, tak długo odkładaną ze względu na intensywność pracy zawodowej, wreszcie udało mi się przy życzliwości wielu osób rozumiejących tę potrzebę (a osobistym zaangażowaniu prof.

► Krzysztof Walczak

dr hab., profesor
Uniwersytetu
Wrocławskiego, Instytutu
Informacji Naukowej
i Bibliotekoznawstwa,
dyrektor
Książnicy Pedagogicznej
w Kaliszu,
prezes Kaliskiego
Towarzystwa
Przyjaciół Nauk

Edwarda Polanowskiego) zorganizować Kaliskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk, które – znacznie później – stanęło z kolei u początków dzisiejszej Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. Prezydenta Stanisława Wojciechowskiego w Kaliszu. Do biblioteki powróciłem „zrehabilitowany” w 1990 r., zastając w niej już znacznie ode mnie młodszych ludzi. Bardzo wielu z nich pracuje ze mną do dzisiaj, stanowiąc nadal filary tej instytucji.

BC.: Na przestrzeni tych kilkudziesięciu lat biblioteka uległa ogromnym przemianom, z czego jest Pan najbardziej dumny?

KW.: Nie ulega wątpliwości, że bogactwem biblioteki jest jej księgozbiór, gromadzony przez dziesięciolecia i stanowiący dzisiaj o wartości placówki pośród innych bibliotek Kalisza. Księgozbiór ten jednak może być prawdziwie użyteczny dzięki opiece pracowników biblioteki, zatem równorzędną wartością Książnicy jest zespół ludzi, którzy powodują, że Książnica cieszy się opinią biblioteki nie tylko dobrze zaopatrzonej w interesującą literaturę, lecz także przyjaznej dla czytelników.

BC.: Sytuacja bibliotek pedagogicznych w ostatnich kilkunastu latach była dość niestabilna. Czy ma Pan obawy co do przyszłości? Czy biblioteki pedagogiczne będą nadal odgrywać istotną rolę w społeczeństwie?

KW.: Są powody do niepokoju, jeśli obserwuje się uważnie zmiany zachodzące w sieci bibliotek pedagogicznych. Mowa tu o likwidacji wielu filii bibliotecznych, co skutecznie oddala nauczyciela od potrzebnej mu nadal literatury. Paradoksalnie, wiele szkody przynosi też łączenie bibliotek pedagogicznych z ośrodkami doskonalenia nauczycieli, powodując (zamiast zamierzonej ścisłej współpracy) degradację biblioteki do roli księgozbioru placówki doskonalenia. Tymczasem współczesny nauczyciel nadal potrzebuje bibliotekarza – przewodnika po obszarach informacji tradycyjnej i elektronicznej, a także doradcy w tej mierze.

BC.: Jubileusz to nie tylko spojrzenie w przeszłość, ale też w przyszłość. Jak wyobraża sobie Pan Książnicę Pedagogiczną za kilka lat? Jakie są plany na przyszłość, priorytety rozwoju biblioteki?

KW.: Priorytetem w chwili obecnej jest uzyskanie godziwych warunków pracy naszej placówki, posiadającej znakomitą kadrę i zbiory, lecz borykającej się od lat z problemami lokalowymi. Cieszę się, że w chwili obecnej pojawia się nadzieja na zmianę tej sytuacji. Biblioteka przenosi się do budynku zapewniającego dobre warunki pracy, zaś przygotowywana przebudowa magazynów pozwoli na zapewnienie znakomitych warunków jej dwustutysięcznemu księgozbiorowi. Jest szansa, że nasza Książnica, uważana za jedną z najlepszych w Polsce bibliotek pedagogicznych, będzie mogła pochwalić się także stworzeniem swoim czytelnikom odpowiednich warunków do korzystania z informacji.

BC.: Biblioteka posiada kilku pracowników ze stopniami naukowymi, którzy prowadzą badania naukowe, publikują. Czy istnieje szansa aby biblioteka uzyskała status instytucji naukowej?

KW.: Książnica od dawna spełnia warunki konieczne dla wystąpienia o uzyskanie statusu instytucji naukowej, bowiem nie tylko posiada kadrę pracowników nauki, lecz także interesujący księgozbiór historyczny książki pedagogicznej (w tym unikatowe zbiory dawnych podręczników szkolnych) oraz liczne wydawnictwa, popularyzujące owe zbiory. Nic też nie stoi na przeszkodzie (jak dowodzi przykład Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej im. Hugona Kołłątaja w Krakowie), aby taki status uzyskać. Jednak jednym z warunków jest posiadanie odpowiedniej siedziby, zapewniającej bezpieczeństwo choćby tym fragmentom księgozbioru, które powinny wejść w skład narodowego zasobu bibliotecznego.

BC.: Jest Pan dyrektorem Książnicy, prezesem Kaliskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk, bibliofilem, nauczycielem akademickim. Która z tych płaszczyzn działalności jest Panu najbliższa, przynosi najwięcej satysfakcji? Czy łatwo Panu pogodzić tak wiele obowiązków, w tym pracę na rzecz biblioteki?

KW.: Jestem bibliotekarzem i nauczycielem i z obu tych działań czerpię wielką satysfakcję. Jej początkiem były studia bibliotekoznawstwa, kształtujące m.in. radość obcowania z piękną i mądrą książką, a także wyniesione z rodzinnego domu zainteresowanie regionalizmem. Wszystko to owocowało późniejszymi działaniami na rzecz naszej biblioteki i ruchu bibliofilskiego, obok tego jednak muszę także wymienić istotne w moim życiu prace zmierzające do organizacji w Kaliszu środowiska naukowego i akademickiego. Od wielu też lat uczestniczę w formowaniu ruchu wydawniczego w swoim rodzinnym mieście. To główne obszary moich zainteresowań, które staram się łączyć.

BC.: Muszę przyznać, że wydaje się być Pan człowiekiem pełnym entuzjazmu, szczęśliwym i spełnionym. Czy rzeczywiście tak jest?

KW.: Bez wątpienia. Pomaga mi w tym pewnie wrodzony optymizm, a także sympatia do ludzi, którą ogromna część z nich odwzajemnia.

BC.: A jak zaczęła się Pana przygoda z książką, dlaczego wybrał Pan studia bibliotekoznawcze? Czego nauczył się Pan od swoich profesorów, jaka jest według Pana rola mentora (profesora) dla uczącego się od niego studenta/doktoranta?

KW.: Wybór studiów podyktowany był atmosferą rodzinnego domu, w którym panował kult książki; ostatecznie byłem przecież jednym z pierwszych czytelników „Baśni i legend kaliskich” autorstwa mojego Ojca, Eligiusza Kor-Walczaka. Miałem też szczęście do wielkich osobowości. Pierwszą z nich był prof. Edward Polanowski, będący dla mnie wzorem naukowca, nic też dziwnego, że byłem zaszczycony, gdy podjął się recenzowania mojego doktoratu, poświęconego bibliotekom Kalisza. Drugą wielką postacią, której wiele zawdzięczaam jest prof. Krzysztof Migoń, teoretyk bibliologii znany każdemu bibliotekarzowi, dzięki któremu (a także dzięki prof. Annie Żbikowskiej-Migoń) rozpocząłem moją przygodę z nauką. Bardzo chciałbym, aby moi studenci po latach pamiętali o człowieku, który usiłuje dzisiaj przygotować ich do pracy zawodowej i rozpalic w nich miłość do nauki.

BC.: Prywatnie po jakie książki sięga Pan najchętniej?

KW.: Niestety, przede wszystkim po te, które muszę przeczytać, a zatem literaturę z zakresu bibliologii i bibliotekoznawstwa, aby nie zostać w tyle za moimi studentami. Dopiero potem mogę zająć się moją ulubioną historią (ze szczególnym uwzględnieniem XIX wieku), a także wybranymi pozycjami literatury pięknej. Nie wiem, czy wypada przyznać, że kocham czytać książki już dawno przeczytane. „Przemyślenia dobrego wojaka Szwejka” Jaroslava Haszka czytałem ponad 60 razy, w tym cztery razy w oryginale. I zawsze płacę ze śmiechu w stosownych miejscach.

BC.: Reasumując mogę chyba zapytać jakie ma Pan plany na przyszłość jako naukowiec i osoba prywatna? Czego można Panu Dyrektorowi życzyć z okazji jubileuszu 65-lecia biblioteki?

KW.: Zawodowo doczekania chwili, gdy Książnica Pedagogiczna im. Alfonsa Parczewskiego otworzy podwoje swojej nowej, nowoczesnej i funkcjonalnej siedziby, naukowo napisania kolejnej rozprawy (mam nie tylko pomysł, ale też zebrany materiał), prywatnie zaś trochę więcej czasu na czytanie książek... Bo czegoż więcej może pragnąć bibliotekarz?

BC.: Serdecznie dziękuję za rozmowę.

BIBLIOGRAFIA

publikacji pracowników
Książnicy Pedagogicznej w Kaliszu,
dotyczących jej działań i zasobów

EWA ANDRYSIAK

Alfons Parczewski – patron Książnicy Pedagogicznej w Kaliszu, rektor Wszechnicy Wileńskiej // „Bliżej Biblioteki”. – 2013, nr 1, s. 4-9 : fot.

Alfons Parczewski – życie i twórczość : bibliografia / Ewa Andrysiak. – Kalisz : Kaliskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk ; Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka, 1992. – 104, [1] s. – (Katalogi i Bibliografie ; nr 7). Rec.: [Kozłowski Maciej M.] M.M.K.: Bibliografia Parczewskiego. „Ziemia Kaliska” 1992, nr 54, s. 8.

Bibliografia regionalna i lokalna w działaniach Książnicy Pedagogicznej im. A. Parczewskiego w Kaliszu. Stan prac i zamierzenia. // W: Rola bibliotek w lokalnej przestrzeni informacyjnej, edukacyjnej i kulturalnej / red. nauk. Ewelina Poniedziałek. – Poznań; Kalisz; Konin: Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Wydział Pedagogiczno Artystyczny; Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Koninie, 2009. – S. 144-156.

Fragmenty biblioteki Kaliskiego Towarzystwa Lekarskiego w zbiorach Książnicy Pedagogicznej im. A. Parczewskiego w Kaliszu // ”Zeszyty Naukowe Kaliskiego Towarzystwa Lekarskiego”. – Nr 11 (2005; druk 2006), s. 53-59 : il.

Katalog czasopism Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej w Kaliszu / oprac. Ewa Andrysiak. – Kalisz : PBW, 1980. – [6], 76 s.

Kolekcje historyczne w bibliotekach pedagogicznych na przykładzie Książnicy Pedagogicznej im. Alfonsa Parczewskiego w Kaliszu // W: Biblioteki pedagogiczne wobec wyzwań współczesnej oświaty : materiały konferencji naukowej Kalisz 11-12 maja 2006 / pod red. Danuty Wańki; Książnica Pedagogiczna im. A. Parczewskiego w Kaliszu. – Kalisz : KTPN, 2008. – S. 125-133.

Książnica Pedagogiczna im. Alfonsa Parczewskiego w Kaliszu jako instytucja nauki // Biblioteka w przestrzeni edukacyjnej : funkcje i wyzwania w XXI w. / red. nauk. Stanisław Skórka ; współaut. Ewa Piotrowska. – Kraków : Wydaw. Naukowe Uniwersytetu Pedagogicznego, 2013. – S. 107-117. Współaut. Krzysztof Walczak

Niecodzienne (ko)lekcje historii : o zbiorach Książnicy Pedagogicznej im. Alfonsa Parczewskiego w Kaliszu // „Kalisia Nowa”. – 2006-2007, nr 11-12-1, s. 40-41 : il.

I Ogólnopolskie Forum Bibliotek Pedagogicznych „Miejsce biblioteki pedagogicznej w zmieniającej się przestrzeni edukacji i informacji”. Kraków, 13-14 czerwca 2013 r. // „Bliżej Biblioteki”. – 2014, nr 1, s. 37-39 : fot.

Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka imienia Alfonsa Parczewskiego w Kaliszu : informator / [oprac. Ewa Andrysiak, Danuta Wańska]. – Kalisz : PBW ; Kaliskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk, 1994. – [13] s.

MONIKA ANT CZAK

Druki podziemne i emigracyjne w zbiorach Książnicy Pedagogicznej im. Alfonsa Parczewskiego w Kaliszu 1976-1989 : katalog / Monika Antczak ; Książnica Pedagogiczna im. A. Parczewskiego w Kaliszu. – Kalisz : Kaliskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk, 2014. – 133 s. : il. ; 21 cm. – (Katalogi i Bibliografie ; 17). – Indeksy.

BOGUMIŁA CELER

Eklibrisy medyczne w zbiorach Książnicy Pedagogicznej im. A. Parczewskiego w Kaliszu // „Zeszyty Naukowe Kaliskiego Towarzystwa Lekarskiego”. – 2011, nr 16, s. 94-103 : il.

Księgozbiór Gimnazjum im. Anny Jagiellonki w zbiorach Książnicy Pedagogicznej im. Alfonsa Parczewskiego w Kaliszu : katalog / red. Bogumiła Celer ; opisy bibliograficzne : Monika Polińska-Jurczak, Bogumiła Celer. – Kalisz : Kaliskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk, 2008. – 172 s.

Na marginesie prac nad „Bibliografią ikonografii Kalisza” // „Rocznik Kaliski”. – T. 37 (2011), s. 129-136 : il.

Ogólnopolska konferencja bibliotek pedagogicznych // „Rocznik Kaliski”. – T. 32 (2006), s. 279-283.

Proweniencje w księgozbiórze Eligiusza Kor-Walczaka // W: Pamiętnik X Ogólnopolskiego Zjazdu Bibliofilów w Kaliszu 14-16 września 2007 / [oprac. Ewa Andrysiak, Krzysztof Walczak]. – Kalisz : Towarzystwo Przyjaciół Książki w Kaliszu, 2008 (druk 2009). – S. 135-143 : fot.

Sfera sacrum w przestrzeni bibliotecznej – obrazy święte w zbiorach Książnicy Pedagogicznej im. A. Parczewskiego w Kaliszu // „Bliżej Biblioteki”. – 2013, nr 1, s. 13-17.

Spuścizna rękopiśmienna Eligiusza Kor-Walczaka w zbiorach Książnicy Pedagogicznej im. Alfonsa Parczewskiego w Kaliszu // „Zeszyty Kaliskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk”. – Nr 8 (2004), s. 124-142.

Wpływ portali społecznościowych na kreowanie nowoczesnego wizerunku bibliotek pedagogicznych // W: Biblioteka w przestrzeni edukacyjnej : technologia informacyjna w służbie użytkownikowi / pod red. Stanisława Skórki. – Kraków : Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Pedagogicznego, 2014. – S. 290-308.

Współczesne formy zbiorów specjalnych na przykładzie Książnicy Pedagogicznej im. A. Parczewskiego w Kaliszu // W: Zbiory specjalne i regionalia w polskich bibliotekach naukowych i publicznych: materiały z III Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej zorganizowanej przez Bibliotekę Główną Uniwersytetu Szczecińskiego 9-11 września 2009 / pod red. Radosława Gazińskiego. – Szczecin : Biblioteka Główna Uniwersytetu Szczecińskiego, 2010. – S. 245-253.

Wystawy wirtualne jako nowe narzędzie działalności kulturalnej i edukacyjnej bibliotek pedagogicznych // „Zarządzanie Biblioteką”. – 2013, nr 1 (5), s. 31-41 : il.

HENRYKA KAROLEWSKA

Księgozbiór Kaliskiego Towarzystwa Lekarskiego w zbiorach Książnicy Pedagogicznej im. A. Parczewskiego w Kaliszu : katalog / Henryka Karolewska ; [przedmowa Ewa Andrysiak] ; Książnica Pedagogiczna im. A. Parczewskiego w Kaliszu. – Kalisz : Kaliskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk, 2007. – 114 s. : il. ; 21 cm. – (Katalogi i Bibliografie ; 12). – Indeksy.

Ze starego albumu. Wystawa fotograficzna w Książnicy Pedagogicznej w Kaliszu // „Blżej Biblioteki”. – 2014, nr 1, s. 26-27 : il.

KATARZYNA KUBIAK

Czesław Woś – grafika, ekslibris. Wystawa w Książnicy Pedagogicznej im. A. Parczewskiego w Kaliszu // „Ex Bibliotheca. Magazyn Grafików i Kolekcjonerów Ekslibrisów”. – 2009, nr 1, s. 2-3 : il.

Księgozbiór Liceum Pedagogicznego w Krotoszynie w zbiorach Książnicy Pedagogicznej im. Alfonsa Parczewskiego w Kaliszu : katalog. – Kalisz : Kaliskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk, 2004. – 118 s.

Wystawa „Dorobek edytorski bibliotek pedagogicznych 2000-2006” // W: Biblioteki pedagogiczne wobec wyzwań współczesnej oświaty : materiały konferencji naukowej Kalisz 11-12 maja 2006 / pod red. Danuty Wańki; Książnica Pedagogiczna im. A. Parczewskiego w Kaliszu. – Kalisz : KTPN, 2008. – S. 157-166.

IWONA MACIEJEWSKA

Dawne polskie podręczniki szkolne w zbiorach Książnicy Pedagogicznej im. Alfonsa Parczewskiego w Kaliszu : katalog / [wstęp i red.] Krzysztof Walczak ; [opisy bibliogr. zebr. Iwona Maciejewska] ; [indeksy Anna Wojtyńska] ; Książnica Pedagogiczna im. Alfonsa Parczewskiego w Kaliszu. – Kalisz : Kaliskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk, 2010. – 185 s. ; 21 cm. – (Katalogi i bibliografie ; 14)

Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Kaliszu : informator / red. Danuta Wańka ; zespół aut. Ewa Andrysiak ..., Iwona Maciejewska [et al.]. – Kalisz : Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka, 1992

MARIANNA MARCINIAK

Książnica Pedagogiczna w Kaliszu jako instytucja wspierająca pracę szkół i doskonalenie zawodowe nauczycieli // „Blżej Biblioteki”. – 2014, nr 1, s. 6-9.

Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Kaliszu : informator / red. Danuta Wańka ; zespół aut. Ewa Andrysiak ..., Marianna Marciniak [et al.]. – Kalisz : Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka, 1992

EWA OBAŁA

Gospodarka magazynowa i konserwacja zbiorów jako element działalności biblioteki pedagogicznej. Przypadek Książnicy Pedagogicznej im. Alfonsa Parczewskiego w Kaliszu // W: Miejsce Biblioteki Pedagogicznej w zmieniającej się przestrzeni edukacji i informacji / red. A. Fluda-Krokos, W. Dudek, A. Piotrowska. – Kraków, 2014. – S. 117-123.

KRZYSZTOF WALCZAK

Biblioteka pedagogiczna i jej rola w przestrzeni regionalnej i lokalnej // W: Miejsce Biblioteki Pedagogicznej w zmieniającej się przestrzeni edukacji i informacji / red. A. Fluda-Krokos, W. Dudek, A. Piotrowska. – Kraków, 2014. – S. 89-93.

Biblioteka pedagogiczna w Kaliszu : zarys działalności i perspektywy rozwoju // „Rocznik Kaliski”. – T. 10 (1977), s. 387-397, przyp.

Książnica kaliska – perspektywy i nadzieje // „Ziemia Kaliska”. – 1987, nr 3, s. 6.

Książnica Pedagogiczna im. Alfonsa Parczewskiego w Kaliszu : historia, działalność, zbiory 1949-2009 / oprac. Krzysztof Walczak; red. Danuta Wańka. – Kalisz : Książnica Pedagogiczna im. A. Parczewskiego w Kaliszu; Kaliskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk, 2009. – 73 s.: fot.

Książnica Pedagogiczna im. Alfonsa Parczewskiego w Kaliszu jako instytucja nauki // Biblioteka w przestrzeni edukacyjnej : funkcje i wyzwania w XXI w. / red. nauk. Stanisław Skórka ; współaut. Ewa Piotrowska. – Kraków : Wydaw. Naukowe Uniwersytetu Pedagogicznego, 2013. – S. 107-117. Współaut. Ewa Andrysiak

Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Kaliszu // „Rocznik Kaliski”. – T. 14 (1981), s. 322–326, il.

Problemy współpracy pedagogicznej biblioteki wojewódzkiej i jej filii z bibliotekami powszechnych szkół średnich // „Poradnik Bibliotekarza”. – 1980, nr 6, s. 133–135.

Rola sieci bibliotek pedagogicznych w lokalnej przestrzeni informacyjnej i edukacyjnej. W: Rola bibliotek w lokalnej przestrzeni informacyjnej, edukacyjnej i kulturalnej / red. nauk. Ewelina Poniedziałek. – Poznań; Kalisz; Konin: Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Wydział Pedagogiczno Artystyczny; Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Koninie, 2009. – S. 55-64.

Sieć bibliotek pedagogicznych po reformie administracyjnej : organizacja, zmiany, perspektywy // W: Biblioteki pedagogiczne wobec wyzwań współczesnej oświaty : materiały konferencji naukowej Kalisz 11-12 maja 2006 / pod red. Danuty Wańki; Książnica Pedagogiczna im. A. Parczewskiego w Kaliszu. – Kalisz : KTPN, 2008. – S. 21-26.

JERZY WASILKOWSKI

Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka: informator / red. Danuta Wańka ; zespół aut. Ewa Andrysiak ... Jerzy Wasilkowski [et al.]. - Kalisz : Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka, 1992.

ANNA WOJTYNKA

Bibliotekarze Książnicy Pedagogicznej im. Alfonsa Parczewskiego w Kaliszu w Saksońskiej Bibliotece Krajowej – Państwowej i Uniwersyteckiej Bibliotece w Dreźnie // „Zeszyty Kaliskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk”.- T. 12 (2011), s. 191-193 : fot.

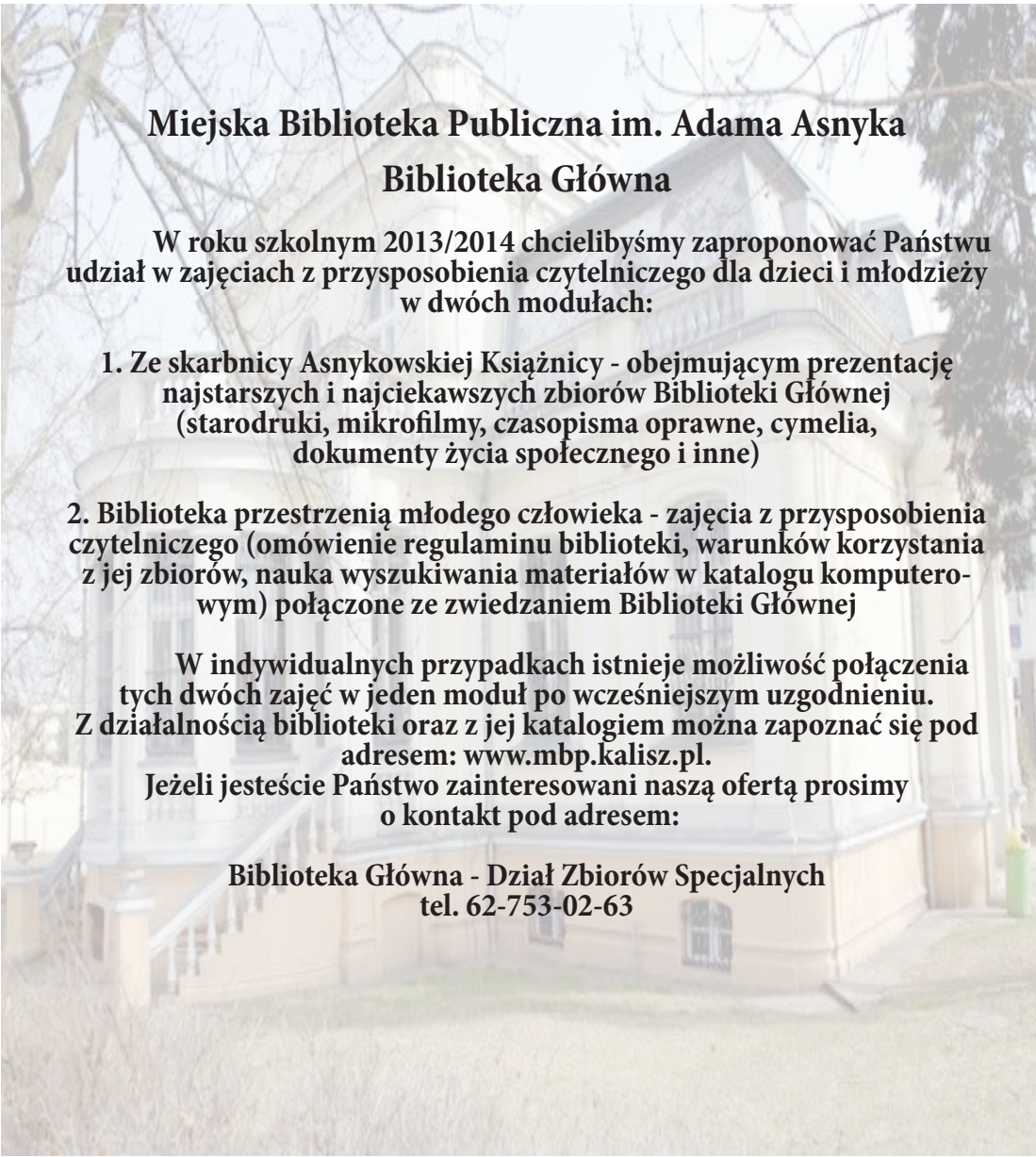
Wystawa jako forma promocji biblioteki pedagogicznej : z doświadczeń Książnicy Pedagogicznej im. A. Parczewskiego w Kaliszu // Biblioteka w przestrzeni edukacyjnej : funkcje i wyzwania w XXI w. / red. nauk. Stanisław Skórka ; współprac. Ewa Piotrowska. – Kraków : Wydaw. Naukowe Uniwersytetu Pedagogicznego, 2013. – S. 195-199.

ANNA WRÓBLEWSKA

Czas zaistnieć w sieci – strona internetowa Książnicy Pedagogicznej, filia w Kępnie // „Bliżej Biblioteki”. – 2014, nr 1, s. 10-11 : il.

ALDONA ZIMNA

Współczesne czasopisma szkolne Kalisza w zbiorach Książnicy Pedagogicznej im. A. Parczewskiego w Kaliszu // „Zeszyty Kaliskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk”. – 2013, nr 13, s. 132-138 : il.

Miejska Biblioteka Publiczna im. Adama Asnyka Biblioteka Główna

W roku szkolnym 2013/2014 chcielibyśmy zaproponować Państwu udział w zajęciach z przysposobienia czytelniczego dla dzieci i młodzieży w dwóch modułach:

- 1. Ze skarbnicy Asnykowskiej Książnicy - obejmującym prezentację najstarszych i najciekawszych zbiorów Biblioteki Głównej (starodruki, mikrofilmy, czasopisma oprawne, cymelia, dokumenty życia społecznego i inne)**
- 2. Biblioteka przestrzeni młodego człowieka - zajęcia z przysposobienia czytelniczego (omówienie regulaminu biblioteki, warunków korzystania z jej zbiorów, nauka wyszukiwania materiałów w katalogu komputerowym) połączone ze zwiedzaniem Biblioteki Głównej**

W indywidualnych przypadkach istnieje możliwość połączenia tych dwóch zajęć w jeden moduł po wcześniejszym uzgodnieniu. Z działalnością biblioteki oraz z jej katalogiem można zapoznać się pod adresem: www.mbp.kalisz.pl.

Jeżeli jesteście Państwo zainteresowani naszą ofertą prosimy o kontakt pod adresem:

**Biblioteka Główna - Dział Zbiorów Specjalnych
tel. 62-753-02-63**

Informacje dla Autorów

1. Warunki ogólne:
 - ▶ należy przysyłać prace wyłącznie własnego autorstwa
 - ▶ przysłane teksty nie mogą być wcześniej nigdzie publikowane
2. Wymogi techniczne:
 - ▶ teksty należy przysyłać elektronicznie na adres: blizejbiblioteki@interia.pl lub dostarczać osobiście w wersji elektronicznej (np. na płycie CD) w formacie Word (rozmiar czcionki: 11, interlinia: 1)
 - ▶ należy załączyć osobno materiały ilustracyjne (w formacie .jpg, .gif lub .tiff) wraz z podaniem ich źródeł
 - ▶ objętość tekstu nie powinna przekraczać 15 stron maszynopisu (rozmiar 11, interlinia 1)
 - ▶ oprócz artykułu należy nadesłać krótką notkę nt. autora (w górnej, lewej części artykułu imię i nazwisko, nazwa instytucji macierzystej (biblioteki), adres, e-mail)
3. Prace zakwalifikowane:
 - ▶ każdy artykuł przechodzi proces redakcji
 - ▶ redakcja zastrzega sobie prawo do wyboru materiałów do publikacji, przeredagowania tekstów, skracania oraz nadawania tytułów
 - ▶ każdy autor przed drukiem podpisuje zgodę na nieodpłatną publikację oraz oświadczenie o autorstwie tekstu
 - ▶ Żaden tekst ani zdjęcie publikowane na łamach "Bliżej Biblioteki" nie mogą być reprodukowane bez pisemnej zgody redakcji.

**Zapraszamy Autorów do nadsyłania artykułów
oraz sprawozdań i komunikatów**

Blżej Biblioteki. Pismo bibliotekarzy Wielkopolski południowo-wschodniej

Rada redakcyjna: prof. dr hab. Ewa Andrysiak
prof. dr hab. Krzysztof Walczak
mgr Adam Borowiak
mgr Jadwiga Miluška-Stasiak

Redaktor naczelna: dr Bogumiła Celer
Redaktor strony internetowej: mgr Anna Wróblewska
Sekretarz redakcji: mgr Anna Wojtyńska

Zespół:
mgr Maria Kubacka-Gorwecka
(Miejska Biblioteka Publiczna im. A. Asnyka w Kaliszu),
mgr Monika Sobczak-Waliś
(Miejska Biblioteka Publiczna im. A. Asnyka w Kaliszu),

mgr Małgorzata Judasz
(Gminna Biblioteka Publiczna im. Braci Gillerów w Opatówku),
mgr Henryka Karolewska
(PBP Książnica Pedagogiczna im. A. Parczewskiego w Kaliszu),
mgr Bogusława Nowicka
(Biblioteka Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 2 w Kaliszu),
mgr Jerzy Wasilkowski
(PBP Książnica Pedagogiczna im. A. Parczewskiego w Kaliszu)

Wydawca: PBP Książnica Pedagogiczna im. A. Parczewskiego w Kaliszu
Adres redakcji: 62-800 Kalisz, ul. Nowy Świat 13
tel. (62) 742-52-41, e-mail: blizejbiblioteki@interia.pl

Druk Dangraf Kalisz